

TEDNIK

LETO XIV. ST. 40

TRBOVLJE, 28. SEPTEMBRA 1961

20 DIN

TEDEN OTROKA OD 1. DO 8. OKTOBRA

Vso skrb mlademu rodu

Letošnji teden otroka bo potekal v znamenju vsestranske skrbi našemu najmlajšemu rodu. Posvečen bo napredku vseh služb in ustanov za varstvo otrok v komuni in v stanovanjskih skupnostih. Se več letošnji mednarodni dan otroka bo potekal tudi pod geslom razvijanja socialnih služb za otroke, za preventivno delo, za zaščito prestopnikov in socialno ogroženih otrok. Dosedanje delo v komunah pa na primer delo glede nudenja razvedrila najmlajšim z organizacijo otroških igrišč v zasavskih krajih ni bilo najboljšo. V tem pogledu bodo morale samo komunne skupno s stanovanjskimi skupnostmi napraviti več kot doslej. S tem pa kajpak ni rečeno, da družba ni vodila računa o teh vprašanjih. Strojeno je bilo precej, vendar še vseeno premalo.

Či pri vzgoji in zaščiti najmlajših, zlasti pa otrok zaposlenih žena. Zagotoviti je treba še večji vpliv glede razvijanja novih ustanov za otroke ter širjenje dela s pionirji v stanovanjskih skupnostih, v šoli, v pionirskih hišnih svetih in drugo. Zlasti pa bodo morala naša kulturna društva Svobode voditi več računa o delu za naše najmlajše in jih vključevati skupno s šolami v vrsto novih sekcij Svobode, od mladinskih pevskih zborov, do dramskih sekcij, lutkovnih, harmonikarskih in ostalih sekcij. Zlasti pa bo treba še več dela za najmlajše na področju filmske vzgoje in izbire filmov, izrecno za naše najmlajše.

Možnosti za vse to in še drugo so danes v naši družbi dane, treba je pač vedno imeti pred očmi naš doraščajoči rod, ki bo v prihodnosti nasledil nas vse in nadaljeval za nami naše delo. Nobena stvar, nič ni preveč, kar damo in storimo za naše najmlajše — to naj bi bila osnovna misel v bližnjem tednu otrok in v vsakem koraku, ko bomo urejali vpra-

šanja, tičoča se potrebnih sredstev in pomoči našim najmlajšim. Naša posebna skrb pa bo tudi v prihodnje posvečena otrokom padlih borcev NOV in žrtvam fašističnega terorja. — Tudi letošnje pionirske igre so zelo razgibale našo mladež in bo treba dati temu vprašanju še več poudarka. Za pravilno vzgojo in rast mladega rodu smo odgovorni vsi, zato mu posvetimo še večjo skrb, tako da bo z marljivim učenjem v šoli, z lepim vedenjem in pridnim delom v izvenšolskih ustanovah in otroških organizacijah z našo pomočjo uspeval, da bodo naši najmlajši postali naši vredni nasledniki — graditelji socialistične Jugoslavije.

Pred konferencami za družbeno aktivnost žena

Konference za družbeno aktivnost žena bodo vsekakor pomemben činitelj za nadaljnjo uveljavitev žena v vseh organizacijah samoupravljanja ter drugih organizacijah in društvih.

Kazno je, da bodo na bližnjih konferencah za družbeno aktivnost žena v vseh štirih zasavskih občinah razpravljali tudi o nekaterih vprašanjih, ki so se v dosedanjem razvoju pokazala kot najbolj važna, in sicer o zaposlovanju ženske delovne sile, o pridobitvi kvalifikacij zaposlenih žena, o razbremenjevanju žena v gospodinjstvu s pomočjo stanovanjskih skupnosti ter o vključevanju žena v družbeno življenje.

Obiskali smo sekretarja občinskega odbora SZDL Trbovlje, tov. Silvo Korimšek, ki nam je v razgovoru nanizala nekaj misli pred bližnjo konferenco za družbeno aktivnost žena v Trbovljah. Komisija za družbeno aktivnost žena pripravila analizo o zaposlenih ženah ter njihovem udeleževanju v družbenem življenju. Ker bo analiza izdelana do konference, bomo na njej natančno razčlenili ugotovitve. Ze sedaj zlasti izstopa vprašanje, kako zainteresirati zaposlene žene, da si pridobijo višjo kvalifikacijo. Hkrati pa jih zainteresirati, da bodo ostajale zaposlene na delovnih mestih dalj

časa, saj je kazno, da se z njihovo udeležbo v aktivnem delu v gospodarstvu dviga družbeni standard. Tu se poraja vprašanje, če bi bilo umestno pripraviti žene, ki čakajo na zaposlitev, že na določene kvalifikacije. Vsekakor govorijo čas in pa gospodarske potrebe v korist tega, kajti na novo zaposlena žena bo hitreje produktivna, če bo imela že neko predstavo o svojem delu in ji ne bo potrebno šele z zaposlitvijo premagovati začetniške težave obvladavanja delovnih nalog.

Podjetja, ki imajo vključene v delovno silo žene, omogočajo letem, da lahko po določenem času opravijo izpit za polkvalificirano delovno silo, toda tudi v tem primeru je žena le prividen delavec s kvalifikacijo, ki pa nima zanimanja za dosego večje kvalifikacije. Naloga konference bo, poiskati način, kako zainteresirati žene, da bodo želele doseči višjo kvalifikacijo, ker bo le takrat tudi večji efekt njihovega dela.

Glede na to, da je večina žensk zaposlenih, je potrebno poiskati način, kako razbremeniti zaposlene žene. Ze v dosedanjem razvoju so stanovanjske skupnosti razvile široko dejavnost preko svojih servisov, ki bi pa morali biti cenejši in kvalitetnejši, ker bodo v tem primeru res razbremenje-

vall zaposlene žene. Med drugim bi se moral ustanoviti tudi servis za pomoč bolnikom. Velikokrat se pripeti, da ostane sam moč z otroki in ne vé, kaj in kako, žena pa leži bolna. Na konferenci bodo spregovorili tudi o obratu družbene prehrane, ki naj bi nudil res kvaliteten in ceneno hrano. Vse to v veliki meri razbremenjuje zaposlene žene. In ko bodo rešeni ti problemi, se bo lahko govorilo o večji družbeni aktivnosti žena.

Res je, da je storjen velik korak v uveljavljanju žena v družbenem življenju od lanske konference, toda ostalo je še tudi veliko nerešenih problemov. Jasno je, da se žene zavedajo zakona in svoje zaščite, toda ne zavedajo se v popolni meri svojih pravic oziroma dolžnosti kot družbeno aktivni delavci. Vsekakor bodo na konferencah razčistili tudi to pojmovanje, kajti žene se morajo kot enakovredni družbeni delavci družbeno uveljavljati. Žene morajo posegati v različne probleme ter iskati same rešitve.

Vsekakor je zagotovilo za uspešno delo bližnjih konference tudi dejstvo, da ne bodo na njih sodelovale samo povabljene žene, temveč tudi tisti, ki niso bili doslej zastopani, namreč tisti, ki bi morali že po službeni dolžnosti reševati te probleme. J. Savšek

krajevni organizaciji in članstva. Ugotovili so, da je treba obveščati člane SZDL o vseh aktualnih vprašanjih preko sekcij in drugih oblik. Potrebno bi bilo, da krajevne organizacije teh vprašanj ne bi obravnavale samo na sejah odborov, temveč da je treba najti način, kako seznaniti ljudi z vsemi političnimi, gospodarskimi in drugimi problemi. Tako so zlasti važna zunanjepolitična dogajanja, kot so sedaj na primer berlinsko vprašanje, Angola, Alžir, Kongo, neokolonializem, vloga Jugoslavije v svetli tor pomen in dosežki Beograjske konference voditeljev nezvezanih držav. Pojasniti je treba državljantom vlogo Jugoslavije v mednarodnem političnem dogajanju in način prizadevanj državnih organov za ohranitev miru. O vsem tem je potrebno, da krajevne organizacije seznanjajo članstvo, prav tako pa tudi o drugih pomembnih tujih političnih in domačih dogodkih.

V svojem delu pa bi se morale krajevne organizacije SZDL bolj poglabiti tudi v vsebino problemov v komuni: stanovanjskih skupnosti, krajevnih odborov, o samoupravi in delitvi čistega dohodka, ker vodilnemu osebju še marsikje niso jasne nekatere osnovne stvari — pojem neposrednega upravljanja (nepravilnost: nekateri kolektivni izhajo pri delitvi čistega dohodka iz tarifne postavke, namesto iz razpoložljive vsote denarja; idejna vzgoja ljudi, itd.).

Krajevne organizacije bi morale mimo drugega spremljati potek dela v gospodarskih organizacijah, v okolici pa po šolah. Krajevne organizacije ne smejo biti samo registrator vrste problemov, temveč morajo delati zaključke, kdo bo reševal posamezna vprašanja. Prav tako bi morale krajevne organizacije pripravljati oziroma vplivati na priprave bližajočih se sej, občnih zborov organizacij in

PRAZNIK TRBOVELJSKIH GLEDALIŠČNIKOV

Prejeli bodo nagrado

V soboto, 30. septembra zvečer, bodo trboveljski gledališki amaterji prejeli za uspešno prikazano odsko delo na Hvaru priznanje in nagrado.

Na letošnji zvezni reviji najboljših amaterskih družin Jugoslavije na Hvaru je dramska družina DPD Svobode Trbovlje-Center bila proglašena za najboljšo amatersko skupino v državi. Ta skupina je na tej reviji prikazala najboljšo delo po tematični iz narodnoosvobodilne vojne. Z Matkovičevu dra-

mo »Na koncu poti« so si trboveljski gledališčniki osvojili tudi nagrado Zveze sindikatov Jugoslavije v znesku 100.000 din.

V soboto zvečer bo v Delavskem domu slavnostna ponovitev te igre, ki se je bodo udeležili tudi predstavniki Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bodo dramski družini Svobode-Center osebno izročili nagrado. Med gosti se pričakuje tudi delegacija, na čelu s predsednikom mesta Hvara.

Trboveljčani in Zasavčani! Pridite v polnem številu na to slavnostno gledališko predstavo. Sami se boste lahko prepričali, da volja in trud, ki ju vlaga dramska družina Svobode-Center za napredek gledališke amaterske dejavnosti in umetnosti, nista bila zaman. Priznanja in nagrade, ki je bila priznana trboveljskim gledališkim amaterjem, smo veselji vsi Zasavčani ter jim k temu odlikovanju tudi iskreno čestitamo.

Od 1. do 9. oktobra v hrastniški občini zbori volivcev

V času od 1. do 9. oktobra bodo v vseh petnajstih volilnih enotah hrastniške komune zbori volivcev. Zbori volivcev v ožjem mestnem okolju bodo razpravljali o poročilu, delu in dosežkih stanovanjske skupnosti, o delu potrošniškega sveta, o poročilu šolskih odborov skupno z vaškimi odbori, ki bodo med drugim obravnavali poročila o delu kmetijskih združenj, poročila o zadružnem odkupu ter delo krajevnih odborov, nadalje problematiko, ki jo bodo orisali krajevni odbori. Oboji bodo proučevali delo šolskih svetov, delo trgovinske mreže glede na preskrbo oziroma, poročilo poravnalnih svetov ter odlok o obveznih agrotehničnih ukrepih za travnike na nižinskih področjih občine.

Konference osnovnih organizacij ZK v Litijski

Konference osnovnih organizacij Zveze komunistov litijske občine bodo končane do 31. X. Plenum občinskega komiteja ZK v Litijski je sklenil, da bodo na teh konferencah razpravljali zlasti o ideološkem izobraževanju. Posamezne člane plenuma so zadovoljili za pomoč posameznim osnovnim organizacijam.

S SEJE PREDSEDNIKOV IN SEKRETARJEV KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL V TRBOVLJAH

Potrebno je večje sodelovanje med krajevnimi organizacijami SZDL in članstvom

Na zadnji seji predsednikov in sekretarjev krajevnih organizacij Socialistične zveze v Trbovljah so mimo drugih pomembnih vprašanj razpravljali tudi o sodelovanju krajevnih organizacij in članstva. Ugotovili so, da je treba obveščati člane SZDL o vseh aktualnih vprašanjih preko sekcij in drugih oblik. Potrebno bi bilo, da krajevne organizacije teh vprašanj ne bi obravnavale samo na sejah odborov, temveč da je treba najti način, kako seznaniti ljudi z vsemi političnimi, gospodarskimi in drugimi problemi. Tako so zlasti važna zunanjepolitična dogajanja, kot so sedaj na primer berlinsko vprašanje, Angola, Alžir, Kongo, neokolonializem, vloga Jugoslavije v svetli tor pomen in dosežki Beograjske konference voditeljev nezvezanih držav. Pojasniti je treba državljantom vlogo Jugoslavije v mednarodnem političnem dogajanju in način prizadevanj državnih organov za ohranitev miru. O vsem tem je potrebno, da krajevne organizacije seznanjajo članstvo, prav tako pa tudi o drugih pomembnih tujih političnih in domačih dogodkih.

V svojem delu pa bi se morale krajevne organizacije SZDL bolj poglabiti tudi v vsebino problemov v komuni: stanovanjskih skupnosti, krajevnih odborov, o samoupravi in delitvi čistega dohodka, ker vodilnemu osebju še marsikje niso jasne nekatere osnovne stvari — pojem neposrednega upravljanja (nepravilnost: nekateri kolektivni izhajo pri delitvi čistega dohodka iz tarifne postavke, namesto iz razpoložljive vsote denarja; idejna vzgoja ljudi, itd.).

Krajevne organizacije bi morale mimo drugega spremljati potek dela v gospodarskih organizacijah, v okolici pa po šolah. Krajevne organizacije ne smejo biti samo registrator vrste problemov, temveč morajo delati zaključke, kdo bo reševal posamezna vprašanja. Prav tako bi morale krajevne organizacije pripravljati oziroma vplivati na priprave bližajočih se sej, občnih zborov organizacij in

draštev, najsi bo vsebinsko ali kadroško. O morebitnih spremembah bi morale dati v prvi vrsti predloge ravno krajevne organizacije SZDL.

V nadaljevanju posvetovanja so se udeleženci seznanili s pripravami upravnega organa ObLO pri sestavi petletnega plana, ki ga bo v oktobru obravnaval plenum občinskega odbora SZDL Trbovlje, zbori volivcev meseca novembra, v mesecu decembru ga bo pa verjetno sprejel občinski ljudski odbor.

Udeleženci zasedanja so poudarili, da je potrebno močnejše sodelovanje krajevnih organizacij

SZDL s stanovanjskimi skupnostmi in krajevnimi odbori. Potrebno bi bilo sklicevati skupne seje sekretariata SZDL in izvršnih odborov stanovanjskih skupnosti, o tem pa na sestankih obveščati državljane. Potrebno bi bilo nadalje najti razne oblike sodelovanja z drugimi organi, ker sami odbori SZDL ne morejo rešiti vseh problemov. Krajevne organizacije Socialistične zveze bi morale dati tudi pobudo, da bi se volivci sklicevali tudi med rednimi zbori volivcev, da bi se državljani na ta način čimbolj obveščali o vseh aktualnih dogodkih.

J. Savšek

Slavje v Sitarjevcu

V soboto popoldne je bila v Sitarjevcu pri Litijski slovesna otvoritev nove prenosne flotacije v lamkašjem rudniku svineca, ki se je letos pridružil Rudniku svineca Mežica. Slovesno otvoritev je opravil predsednik občinskega ljudskega odbora Litijske, tovariš Stane Pungertar. — Pred otvoritvijo so spregovorili delavcem in gostom predsednik obratnega delavskega sveta rudnika Sitarjevec, tovariš Jože Kastelle, predsednik centralnega delavskega sveta Franc Milnar, direktor Rudnika Mežica ing. Pavle Benedikt in predstavnik republiškega sindikata rudarjev in metalurgov.

trati barita iz tistih delov rudišča, kjer se pojavlja ta ruda.

Po osvoboditvi so bila vsa prizadevanja usmerjena na ugotavljanje rudnih zalog. Rezultati raziskav so bili zelo povoljni. V prvih letih so deponirali vsi rudi, nato pa v raziskavah. 1952. leta so začeli ročno odpirati barit, preostali material pa so še nadalje deponirali. Šele 1956. leta je bil uveden makromehanični postopek pridobivanja svinčene koncentrate. Na ta način je bilo mogoče predelovati le bogatejšo rudo z 8 do 12 odstotkov svinčene kovine. Izkoristek je dosegel le okoli 55 odstotkov. Ostale so vedno še neizkoriščeni stari nasipi, v katerih je veliko vrednosti.

Nova velika flotacija ima kapaciteto 100 ton rude dnevno. Končni proizvodni so svinčev koncentrat in baritni koncentrat. Letno bodo tukaj predelali 30.000 ton rude in starih nasipov, ki s prejšnjim postopkom niso bile povsem izkoriščene. Iz rude nasipov bodo dobili letno 2400 ton svinčene koncentrate, katerega bodo predelali v topilnici v Žerjavu pri Mežici v rafinirani svinec, katerega bodo letno pridobili 1600 ton. Razen tega bodo pridobivali tudi koncentrat

Tako se je znatno podaljšala življenjska doba Rudnika svineca v Sitarjevcu, kajti predelava svinčene rude z makromehaničnim postopkom je bila manjša od 60% izplena, s flotacijo pa se povečala odstotek izplena nad 90. Med nizom prednosti, ki jih nudi flotacija, je vredno omeniti zlasti to, da omogoča izkoriščanje odkopavanja tudi manjših žil, ki jih pri stari separaciji ni splačalo upoštevati.

OBRAZI IN POJAVI

Tudi jaz sem za to!

V zadnjem času je v gospodarskih organizacijah v Zasavju vedno več razpravljano o decentralizaciji delavskega samoupravljanja, o novih sistemih gospodarjenja, o pravičnem in delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov itd. Zdej so namreč že znani okvirni pokazatelji gospodarjenja v novih gospodarskih pogojih. Crnoglednost, ki je sicer sprva našla mesto v nekaterih gospodarskih organizacijah, se je zdaj kazala kot pousem neustemeljena. Nezaupljiveži so sprva molčali in čakali, da so na sestankih govorili o tem in onem. Delno tudi zategadelj, ker jih vodstva posameznih gospodarskih organizacij niso dosledno in najtočneje obveščala o stanju. Mislila so si nam-

reč, da je veliko bolje, če prikažejo stanje slabše, kakor je sicer. Vendar se je tudi tu stvar premaknila z mrtve točke.

V številnih gospodarskih organizacijah zdaj ustanovljajo ekonomske enote. Neposredni proizvajalci namreč vse bolj prihajajo do spoznanja, da lahko prispeva

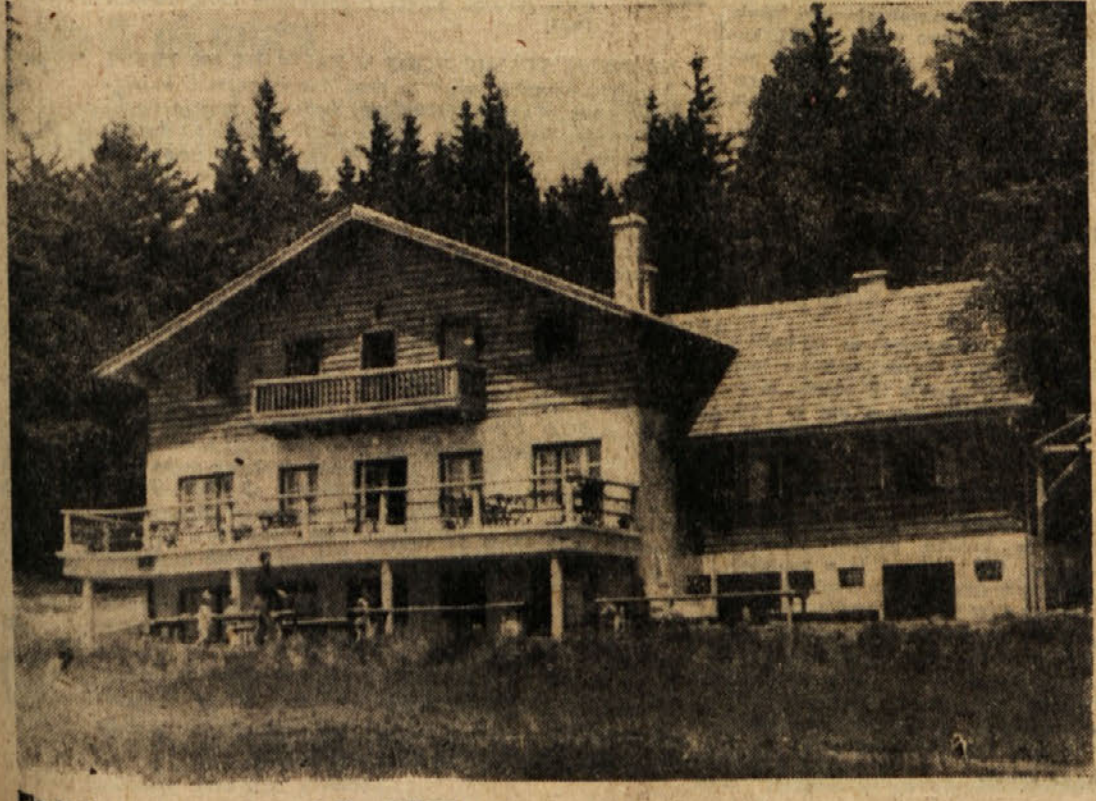
sko delo. Njihov »kupček« se je manjšal. Sklepal so namreč se to in to. Ko so dobili ob koncu meseca denar, so bili razočarani. Intervencije v računovodstvu niso bile osamljene. Takrat so jim povedali, da so izplačevali vse le po sklepih ekonomske enote. Proizvajalci so se tedaj prepričali, da je treba preudarnejše gospodariti. In zdaj vedno doobira razmislijo, kaj bodo izplačali in v kakšnem znesku.

Dogodilo pa se je tudi tole: pred časom so v neki zasavski gospodarski organizaciji tarnali, da jih bodo uropostile precejšnje zaloge izdelkov. Sledile so intervencije na razna mesta. Govorilo se je celo, da bodo izplačevali samo 80 odstotne plače.

Kot strela z jasnega je prišla naenkrat novica, da je finančno stanje podjetja zadovoljivo. Sklenili so celo, da dobe zaposleni še po eno mesečno plačo.

Delavci so bili zadovoljni, pa tudi ne. Menili so: mi nstvarjamo, pa smo dobili le manjše zneske, direktor pa precejšnjo vsoto. Hudomušneži pa trdijo: »Ja, ne veste, zato je pa tudi direktor bil za to!«

Tako tudi v eni od večjih zasavskih gospodarskih organizacij. Čeprav pred časom stanje gospodarske organizacije ni bilo najboljšo, so se vseeno odločili, da bodo poveljali nagrade za nedelj-

Finančni dom na Kalu nad Hrastnikom

Merilne naprave so pokazale manjši premik v odnosih med Vzhodom in Zahodom, ki kaže, da po »pripravih topništva« naposled le stopamo v obdobje pogajanj in pripravljani temeljev za pogajanja o vseh najvažnejših mednarodnih vprašanjih. — Uvodni koraki, ki so jih prejšnji teden napravili v Moskvi in v Washingtonu, so vzbudili pozornost spritno splošnega vtisa, da nobena stran ne želi iskati rešitve v vojni. Stališča obeh nasprotnikov so se nekoliko omilila in prihodnost ni več v takšni meri negotova kot je bila v začetku berlinske krize. Za precejšnjo razjasnitev stališče imajo razgovor bivšega predsednika francoske vlade Paula Reynauda, ki se je v Moskvi nekaj ur med štirimi očmi pogovarjal s Hruščevom in se v Parizu vrnil z »ruskimi vrednostnimi papirji«. Z mirnejšim nasmehom se je iz Mosve vrnil tudi nekdanji prvi

mož Atlantske zveze Spaak, ki je v dobri telefonski zvezi z Belo hišo. Hruščov je ob neki priložnosti takole označil sedanji spor okoli Berlina. »Dva milijona in dve sto tisoč prebivalcev Berlina je, kapljica vode, ki ne more premakniti enega od obeh krožnikov na tehničnem. Ravnotežje na berlinski tehnici bo moč ohraniti samo s pripravljenostjo za pametne in dobro pripravljene razgovore, nikakor pa ne s kopičenjem orožja in vojaškimi okrepitvami na eni in na drugi strani Brandenburških vrat. Zakaj ravnotežje v pogojih »krvavega obračuna« ne more biti. Najvažnejše je vsekakor dejstvo, da sta zunanja ministra obeh največjih držav na svetu, ameriški državni sekretar Dean Rusk in sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko, na sedežu Združenih narodov že navezala

si, kjer pripravljata teren za poznejše razgovore. Mnogi opozorjali se sprajujejo, če se s širi in pol urnim razgovorom ne niso začela pogajanja. S tem vse skrbi glede resnosti trenutnega mednarodnega položaja še niso odstranjene, zlasti ker v dosedanjih izjavah primanjkuje pobud po katerih bi se lahko ravnali za okroglo mizo. Potek dosedanjih priprav kaže, da bo nujno potrebno razgovore pripraviti s skrbnimi proučevanji. Vedno bolj namreč dozoreva spoznanje, da preko zgodovinskih dejstev in nasledstva zadnje vojne ni mogoče preskakovati. V zahodnih glavnih mestih so začeli treznejše gledati na to dejstvo in poluradno se širijo glasovi, da je z dvema Nemčijama treba računati. Povsod na svetu, razen v Parizu so prišli do prepričanja, da so razgovori neodložljivi, zato

ne gre precenjevati de Gaullova nasprotovanja, ki boče prizadevanja v tej smeri zavirati in zavlačevati. Generalu najbrž ne gre v račun, da bi onstran Atlantika odločali o usodi Evrope in da bi o vprašanjih, ki se življenjsko tičejo Francije in Evrope, razpravljali dve skoraj neevropski državi, Rusi in Američani. Spritno tega je de Gaullova irma, ki se razen svoje velikosti nima z ničemer postaviti, zaskrbnjujoča ne za mir in vojno, pač pa za ugled Francije in francoskega poglavarja. Bonnski veljaki postajajo zaradi razlik v zahodnem zavezništvu kar brez glave. Ne samo, da ne vedo, koga naj podpirajo in za koga naj se opredelijo, ali za de Gaullovo nepopolnost ali pa za anglo-ameriško zmernost, ki več objublja in tudi več žrtvuje, ampak postajajo v svojih političnih dejanjih vedno bolj otroški.

Želim odgovor!

Tovariš urednik!

V Zagorju je že nekaj časa slišati pritožbe na račun poslovanja tamkajšnje lekarne. Gre namreč za to, da v tej lekarni zadnje čase ne dobijo več zdravil — predvsem raznih praškov in tablet — v originalnih zavitičnih tovarnih zdravila. V zameno za to pa dobijo tablete, ki so izdelane v zagorski lekarni in so v navadnih belih vrečkah. Cena zdravil pa je ista, čeprav so ona originalna in raznih skatlicah ali celo v steklenicah, z ustreznimi podatki o sestavi in z navodili, ta pa brez vsega, samo z žigom lekarne in z imenom zdravila. Ne bi sicer hotel polemizirati z vodstvom lekarne o kvaliteti in upravičenosti cen teh zdravil, pa me vendar zanima, zakaj je na primer na vseh drugih zdravilih obvezno navedeno, kdo je odobril izdelavo zdravila, navedene so sestavine in pa seveda ime tovarne. Po vsem tem sodeč kaže, da vsak

zavod ne more izdelovati zdravil in jih prodajati pod imenom, kot jih imajo izdelava tovarne, če nihče ne nadzoruje sestave zdravil in kakovosti, in če nihče niti ne odobri izdelave zdravil. Pa tudi sicer je kazno, da so lekarne prvenstveno namenjene prodaji zdravil, ne pa tudi izdelavi zdravil, ker sicer potem ne bi bilo treba za to tovarne.

Zelje bi opozoriti tudi na to: bolniki šestokrat negotujejo, da v takšni zagorski lekarni ne dobijo zdravil, ki jim jih predpišejo zdravniki. Dobijo namreč druga zdravila, katerih cena pa verjetno vselej ni enaka. Govori se pa tudi o primerih, da zavarovalci na recept niso dobili zdravil, ko pa so jih potem hoteli kupiti za denar, so pa bila!

Po vsem tem sodeč, bi bilo prav, da bi organ družbenega upravljanja v Lekarni Zagorje na eni prihodnjih sej razpravljali tudi o tem vprašanju, ki ga je v Zagorju večkrat slišati, a se zdi, da ga nocoj nihče reševati. Zakaj — ni znano.

Marijan LIPOVSEK, novinar Zagorje ob Savi

Primer na železniški postaji v Trbovljah

Tovariš urednik!

Dne 11. septembra tega leta je pred potniško blagajno železniške postaje Trbovlje čakala skupina ljudi na vozovnice. Tovarišica, ki je tu v službi, je vsa zaspala in zehajoča odprla okence in pričela deliti karte. Prišla je vrsta name. Zraven denarja sem priložila listino za sindikalno vožnjo. Takoj sem opazila, da zraven listine nisem dobila vozne karte.

»Tovarišica, oprostite, meni niste dali vozne karte,« sem dejala.

»Kaj, ali misliš, da sem slepa, da me boš sedaj ti učila?« se je zadržala uslužbenka.

»Morda ste se zmotili?« sem ponovila.

»Ne, jaz se še nikoli nisem — denar za drugo karto, ali pa pojd brez nje na vlak!« mi je uslužbenka odgovorila.

Ljudje so začudenj poslušali njeno vpitje in zmerjanje. Tovarišica zraven mene se je odločila, da pomiri blagajničarko. Zlepa ji je dopovedala, da res nisem dobila vozovnice.

»Kaj se pa vi vmešavate? Če ste karto dobili, nimate kaj govoriti!« ji je rekla uslužbenka.

Ponovno sem čakala na karto. Potem mi jo je vrgla kot kost po cestnemu psu in še vso prelomljeno. Zraven je pa še pripomnila: »Za nekaj kovačev me ne bo huditi vzel!«

Pozneje sem slišala, da se taki primeri večkrat zgodijo, posebno kadar je treba podaljšati veljavnost nedeljske vozovnice.

Človek že razume, da je ženska nervozna, zlasti če ima družino in še kopico drugih skrbi. Mislim pa vseseno, da bi bila omenjena tovarišica lahko malo bolj obzirna do potnikov.

Franja Supan, Ljubljana

Nov proizvod — separacija za sejanje peska

Zavod za raziskavo materiala v Ljubljani je izdelal posebno dokumentacijo in načrte za izdelavo novega proizvoda — separacije za sejanje in drobljenje peska. Separacije bo izdelovala Strojna tovarna v Trbovljah.

Enodnevni seminar na Izlakah

V petek, 29. novembra, bo na Izlakah nad Zagorjem celodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK s področja zagorske občine. Na seminarju bodo po že izdelanem programu govorili o uveljavljanju nove vloge komunistov v družbenem življenju in o realizaciji nalog, sprejetih na seminarju na Izlakah v začetku leta, o vsebinskih in organizacijskih pripravah osnovnih organizacij ZK na letne konference in poročilu sekretarjev o dosedanjih pripravah na letne konference in o neposrednih nalogah OO ZK po letnih konferencah.

Zraven tega pa bo udeležencem seminarja govoril tudi tajnik okrajnega sindikalnega sveta Ljubljana, tovariš Kamenšek, o politiki izdelovanja pravilnikov, o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Težave obrtnih podjetij

Razpravljajoč o polletnih uspehih posameznih gospodarskih organizacij, so v Zasavju ugotovili, da so nekatera manjša podjetja, zlasti obrtna, začela v precejšnje težave. Nič kaj razveseljivo ugotovitev namreč kaže, da imajo skoraj vsa zasavska obrtna podjetja ob koncu prvih šestih mesecev letos izgubo. Podjetja postajajo tako dvomljivo rentabilna oziroma celo nerentabilna. V Litiji n. pr. po polletju ugotavljajo, da je bil v obrti dosežen v primerjavi s prejšnjim letom značen napredek, saj se je v tem času povečal celotni dohodek za 44%. Tudi dohodek se je v tem času povečal za 47%. Kljub temu pa ni mogoče govoriti o uspešnem rezultatu poslovanja, ker so skoraj vsa litijska obrtna podjetja zaključila prvo polletje z izgubo. Izgube izkazuje od 12 obrtnih podjetij kar 7. Če pa bi obrtno podjetje »Pletilja« delilo dohodek po predpisih, ki veljajo za proizvodno obrt, bi tudi to podjetje izkazalo izgubo; upošteva iste predpise pa bi Splošno obrtno podjetje izkazovalo še večjo izgubo kot sedaj (zdej 340.000 din).

Po periodičnih obračunih izkazuje 7 litijskih obrtnih podjetij (Brivsko frizerski salon, Čevljarstvo, Krojačnica in šivalnica, Pekarija, ženske krojaštvo »Moda«, Splošno mizarstvo in Splošno obrtno podjetje) 1.229.000 din izgube. Čevljarstvo ter Krojačnica in šivalnica pa izkazujejo nepokrito izgubo, skupno 95.000 din, še iz lanskega leta.

V Litiji tako poudarjajo, da so glavni vzroki za tak položaj obrtnih podjetij nova stopnja prispevkov iz oseb. dohodka (na podlagi te so prispevki povečali celo za 70%), plačevanje prispevka za stanovanjsko izgradnjo (ki ga lani obrtna podjetja niso plačevala) in novouvedeni prispevek za popust v potniškem prometu. Da pa bi se

lahko ugotovilo, v koliki meri lahko sama obrtna podjetja vplivajo na boljše rezultate poslovanja in gospodarjenja, bodo litijska obrtna podjetja pripravila analize polletnega poslovanja, istočasno pa izdelala nove kalkulacije, ker bo sicer treba za nastalo izgubo kriti iz občinskega sklada skupnih rezervnih sredstev gospodarskih organizacij, ker imajo obrtna podjetja le malo sredstev v rezervnem skladu in skladu skupne porabe. Tudi v Hrastniku ugotavljajo določene težave obrtnih podjetij. Tako so tudi ugotovili, da te neke izvirajo iz nepremišljenega gospodarjenja, ko se je za vsako ceno večalo osebne dohodka zaposlenih (ne v odvisnosti z večanjem storilnosti), hkrati pa začela zaradi tega poslovati z izgubo. Dejstvo pa je, da so postala hrastniška obrtna podjetja uslužnostnega značaja (čevljarstvo, krojaštvo) nerentabilna, in zato že razmišljajo, da bi jih prenesli v okvir stanovanjskih skupnosti.

Nič boljše ni stanje obrtnih podjetij v Trbovljah in Zagorju. V Zagorju sta razširjena plenuma občinskega odbora Socialistične zveze in občinskega sindikalnega sveta že sklenila predlagati občinskemu ljudskemu odboru, naj bi posebna komisija sveta za industrijo in obrt pregledala stanje v obrtni in uslužnostni dejavnosti in predlagala potrebne ukrepe.

Vse kaže, da bo treba v vseh štirih zasavskih občinah vrsto obrtnih podjetij, zlasti uslužnostnega značaja, prenesti v okvir obrtnih organizacij, pa bodo stanovanjskih skupnosti. V ostalih rali neposredni proizvajalci varčnice in boljše gospodariti, ker bodo lahko sicer tudi naprej tarnali o težavah in izkazovali izgube v poslovanju.

Sicer pa terja sedanje stanje obrti v Zasavju temeljito proučitev vseh pristojnih in zainteresiranih organov. (ma)

ZBOR PROIZVAJALCEV V LITJI JE RAZPRAVLJAL O POLLETNEM GOSPODARJENJU

Zvišani osebni dohodki niso v odvisnosti s storilnostjo

Kakor smo že poročali, je prejšnji teden zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora v Litiji razpravljali o polletnem poročilu o realizaciji družbenega plana.

Plan fizičnega obsega proizvodnje je bil dosežen v industriji s 50,1%, v primerjavi z lanskim letom pa je opaziti celo zmanjšanje proizvodnje za 2,2%. Predvideni proizvodni načrt niso dosegli v rudniku Sitarjevec, v Kresniški industriji apna in v Tovarni usnja in krzna v Smarinem, sicer pa so proizvodnjo v primerjavi z lani povečala vsa podjetja, razen rudnika Sitarjevec (montiranje nove flotacije) in Predilnice nadurnega dela, ki je že bila predvidena z družbenim planom. — V istem razdobju se je povečalo število zaposlenih za 0,5%.

V prvem polletju so litijske industrijske gospodarske organizacije izplačale za 43.668.000 din osebni dohodki. Osebnih dohodkov so se tako povečali za 22,2%. Primerjavne storilnosti dela z osebnimi prejemki pa kaže, da so se večali osebni dohodki zaposlenih v industriji neodvisno od storilnosti, saj je namreč storilnost padla, osebni dohodki pa so se znatno povečali. Sicer je bilo opaziti isti pojav tudi lani, vendar pa to dejstvo nikakor ne more biti razveseljivo in ga kaže temeljito proučiti.

Investicije v osnovna sredstva v industriji so znašale 103.587.000 din

VREMENSKA NAPOVED

Za čas od 29. septembra do 8. oktobra
Lepo vreme bo v splošnem trajalo dalje. Okrog 4. oktobra predhodne padavine. Dr. V. M.

—Zasavski tehnik«, glasilo SZDL Litija. Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Piska časopisno podjetje —Gorenjski tisk« v Kranju. —Ureja uredniški odbor. —Odgovorni urednik: Stane Suštar. —Nastav uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. —Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-146. —Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din. —

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V HRASTNIKU

Važna vprašanja

Na minuli seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Hrastnik, ki je bila 23. septembra, so odborniki pregledali sklepe zadnjega zbora volivcev, to pa zato, ker dva meseca ni bilo seje občinskega ljudskega odbora. Nadalje so razpravljali in sklepali o potrditvi zaključnega računa proračuna občine za leto 1960; o odloku o ustanovitvi občinskega rezervnega sklada za potrebe gospodarskih organizacij občine Hrastnik; o razširitvi pokopališča na Dolu pri

Hrastniku ter še o nekaterih drugih aktualnih vprašanjih.

Odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora so soglasno sprejeli sklep, naj se Steklarni v Hrastniku da priporočilo, da prouči vprašanje samskega doma za dekleta. Že na zboru volivcev so volivci dali pobudo zboru proizvajalcev, naj bi se proučilo to pereča vprašanje, ker večina deklet, ki pridejo delat v tovarno, stanuje pri kmetih, kjer pomagajo delati, tako da v tovarni trpi produktivnost dela. Potrebno bi bilo angažirati sredstva iz stanovanjskega sklada za gradnjo teh stanovanj oziroma samskega doma. Razpravljali so tudi o nekaterih drugih predlogih zborov volivcev.

V nadaljevanju razprave so odborniki potrdili zaključni račun proračuna občine za leto 1960.

Sprejeli so tudi sklep o ustanovitvi občinskega rezervnega sklada za potrebe gospodarskih organizacij. Tu gre za 1-odstočno povečanje, ki ga predvideva zvezni zakon. V dohodek sklada se stekajo sredstva gospodarskih organizacij. Na priporočilo sveta za sprejeti predlog o ustanovitvi občinskega gozdnega sklada za pospeševanje in nego gozdov. Računajo, da se bo letno tu nabralo približno 12 milijonov din. Prav tako so sprejeli sklep o ustanovitvi zavoda za socialno zavarovanje, pod pogojem, da se dele sredstva v isti višini, kot se višajo. Če bi občina ustanovila lastni zavod, bi bili organizacijski in režijski stroški tako visoki, da bi imel zavod približno šestmilionsko zgubo. Potrdili so tudi odlok o posebnem dodatku glede na to, ker je ZIS sprejel predlog zaradi nezadostnega števila kadra inšpektorjev. Sprejeli so tudi sklep o vrsti garancij, tako za trgovsko podjetje Dol pri Hrastniku, za mestno klavnico in prekaževalnico v Račevah, za Steklarno ter za Planinsko društvo v Hrastniku.

Hišni sveči in volivci iz nekaterih starih hiš so pregledali spremembo delitve stanarine pri hišah, ki so razvrščene v VI. in VII. kategorijo. Ker je večina teh hiš potrebna popravil, so odborniki sprejeli sklep, da se hiše omenjenih kategorij oprosti amortizacije, ta sredstva pa se bodo uporabila za popravila.

na in so se povečale za 97%. Kljub temu pa je bil plan teh investicijskih vlaganj dosežen komaj z 30%, vendar je računati, da se bo investicijska potrebnost do konca leta znatno povečala in se približala planiranemu uspehu. Izpad bo povzročilo le zakasnelo dostopje opreme za Predilnico. V ilustracijo še nekaj statističnih podatkov: v polletju je bil dosežen letni plan celotnega dohodka s 47,8%, narodni dohodek s 52,9%, dohodek za 61,9%, čist dohodek s 37%, skladi pa za 82,2%. Sicer pa se je v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečal celotni dohodek za 8,5%, narodni dohodek za 3,8%, dohodek za 12%, čist dohodek za 59% in skladi za 53,2 odstotke.

Rudnik Sitarjevec Tu so zmanjšali proizvodnjo v primerjavi z letom 1960 za 33%. Po združitvi z Rudnikom svineca in toplinico v Mežici so izdelali nov proizvodni načrt. Tako so v prvih šestih mesecih nakopali 265 ton svinčene koncentrate, opravili pa tudi 324 metrov raziskovalnih del itd. Uvedene so bile nove odkopne metode ter mokro vrhanje, da bi rudarje kar najbolj zaščitili pred silikozo. Učinek znaša zdej že 1 tono na delavnik na zaposlenega na odkopu.

Kresniška industrija apna Ceprav je bil proizvodni plan dosežen v prvem polletju le s 46,5 odstotka, pa se je povečala proizvodnja v primerjavi z lanskim letom za 7,8%. Pri tem so dosegli znaten napredek pri pridobivanju gramozu. Podjetje je v tem času urejvalo mehanizacijo v kamnolomu. Z deli bodo končali predvideno prihodnji mesec.

Lesna industrija Litija V tej gospodarski organizaciji se je povečala proizvodnja v primerjavi z lanskim letom za 21,4%. Količinsko je bil plan v prvem polletju presežen za 4,4%. Storilnost pa se je istočasno povečala za 15,6%. Zanimivo je, da se je ekonomičnost poslovanja v tem podjetju povečala za 5,5%, rentabilnost podjetja pa v primerjavi z lani za 25%.

Predilnica Litija Plan proizvodnje je bil dosežen s 54,2%, čeprav se je število zaposlenih znižalo za 41. Produktiv-

nost je porasla za 5%. V primerjavi z lanskim letom pa so se povečali osebni dohodki na efektivno uro za 9,8%.

Tovarna usnja in krzna Smarino Proizvodnja se je povečala v primerjavi z lanskim letom za 1,1 odstotka, letni proizvodni načrt pa je bil v polletju dosežen s 44,5%. Na neizpolnjen proizvodnega načrta je vplivalo v precejšnji meri pomanjkanje surovin in zmanjšana proizvodnja jamskega usnja.

Trgovina in gostinstvo V trgovskih podjetjih na področju litijske občine so povečali promet v primerjavi z lanskim letom za 24,1%, plan pa so dosegli s 46%. Plan v gostinstvu pa je bil dosežen z 48,1%. Najmanjši porast je bil zabeležen v Restavraciji v Litiji, kjer so za 8,1% pod planom. Vzroke za to je iskati v slabem poslovanju, kar je krivo vodstvo podjetja.

Zbor proizvajalcev je ugotovil, da je treba preprečiti naraščanje osebnih dohodkov, če to ni v skladu z višanjem storilnosti, ter naročil vsem gospodarskim organizacijam, da naj čimprej izdelajo pravilnike o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov, in da si naj prav vsi prizadevajo, da bi ob koncu leta dosegli v gospodarskih organizacijah litijske občine kar najpovoljnejše rezultate.

Cilj — rudarska središča Francije Dne 3. oktobra t. l. bodo odpotovali zagorski pevec in dva godbenca ansambla v Francijo. Gostovalni bodo tamkaj v Meriebachu, Lensu in še drugih mestih. Skupno bodo imeli dve nastopov.

Cilj — rudarska središča Francije

Dveh ansamblov sta: Zlatka Zoharjeva in Jože Kores, oba iz Celja.

Prodena odpotujejo na to kulturno turnejo v Francijo, jim v imenu vsega Zasavja in našega uredništva želimo srečno pot in obilo uspehov. (rap)

Oh, ta tiskarski škrt!

V zadnji številki našega časnika se je krepko poigrav tiskarski škrt. Na 3. strani je v repertoarju »NOVA CESTA BO OMOGOČILA ZASAVJU SE HITREJŠI GOSPODARSKI RAZVOJ« zamenjal silki predsednika OIO Ljubljana, tovariša Borisa Mikošiča, in generalnega podpolkovnika JLA Rada Pehačka. Prosimo, da tej neljubi pomoli, ki je naše uredništvo ni krivo, oprostijo. Uredništvo ZT

Na kratko po domovini

LETOS 24 TISOČ VAGONOV SLADKORJA

Kakor kažejo letošnje ugotovitve, bo pridelale sladkorne pese boljji ter bo tako mogoče pridobiti tudi večjo količino sladkorja kot lani, saj znaša letošnji odstotek sladkorja v pesi 17 odstotkov. — V naših sladkornih tovarnah pričnajo te dni s predelavo pese ter računajo, da bodo iz 180 tisoč vagonov sladkorne pese pridobili 24 tisoč vagonov sladkorja.

NOVA TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA

V Drvarju so pričeli graditi novo tovarno celuloze in papirja. Po izdelanem proračunu bo tovarna skupno s potrebnimi objekti stala 10 in pol milijarde din. Računajo, da bo nova tovarna začela s poskusnim obratovanjem konec leta 1963.

NAJNIZJE STANJE VODE V ZADNJIH 100 LETIH

Na jugoslovanskih rekah so pred dnevi ugotovili najnižje stanje vode v zadnjih 100 letih. Ladje ne morejo voziti skozi Djerdap. Stanje vodne gladine na Donavi je 80 do 100 centimetrov, na Savi pa le 50 do 70 centimetrov nad minimalo, ki so jo celo stoletje poprej vzeli kot začetno mero za računavanje višine vode v jugoslovanskih rekah. Bosenske reke in ostali desni pritoki Save pa imajo celo manj vode, kot znaša ta minimala. Tisa in Donava tudi občutno padata. Nizko stanje vode je resno ogrozilo plovo po Donavi.

KAKŠEN BO NOV VOZNI RED?

Nov vozni red za sezono 1962/63 predvideva nekateri novosti. Tako bo vozil po novem voznem redu Balkan ekspres iz Maribora ob 5.34 in bo imel skozi vse leto zvezno z Reko in Beogradom. Po novem voznem redu bo vozil na progi Dunaj—Trst poseben motorni vlak, ki bo prispel v Maribor ob 17.13. Ta vlak bo obstal samo v Celju, Zidanem mostu, Ljubljani in Postojni. Iz Trsta se bo vračal ob 7. uri zjutraj in bo prispel v Maribor ob 12.19. Tamern ekspres, ki bo uknjen in bo namesto njega vozil Austria ekspres, ki bo imel zvezno od Dunaja preko Maribora do Zidanega mosta. V Beograd bo vozil tudi lokalni vlak iz Maribora in Ljubljane. V sezoni je predviden pospešeni vlak ob 21.12 iz Maribora proti Reki. Za ta vlak bo veljala potniška tarifa.

VRŠAC NAJBOLJ VESELO MESTO

Vršac je bil prejšnji teden najbolj veselo mesto. Tam se je zbralo nad 25.000 domačinov in gostov ter so proslavili tradicionalni dan trgatve. Mesto je bilo v znamenju grozdja in vina, ki so ga točili skoraj na vsak korak.

Razprava o važnih vprašanjih

Danes dopoldne zaseda v dvorani občinskega ljudskega odbora Trbovlje skupščina podružnice OZSZ Ljubljana v Trbovljah. Na dnevnem redu je med drugim poročilo o poslovanju v I. polletju 1961. razprava o problemu zaposlovanja in poklicne rehabilitacije delovnih invalidov in poročilo o načrtu zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja in zakona o zdravstvenem zavarovanju.

Delo organov družbenega upravljanja

V času, za katerega je izdelano poročilo, se je skupščina sesla enkrat. Med sprejetimi sklepi je treba še posebej omeniti sklepa, da naj se na vse večje gospodarske organizacije vpliva, da bi namestila socialne delavce oziroma vsaj referente za socialno-kadrovske službe (zanje pa je treba potem organizirati seminar, na katerem bi se seznanili z nalogo) in da naj občinska ljudska odbora v Trbovljah in Hrastniku ugotovita, koliko študentov prejema štipendije za študij na medicinski in drugih sorodnih fakultetah, ugotovita pa naj tudi potrebe po zdravstvenem kadru glede na gradnjo novih zdravstvenih ustanov in temu ustrezno prilagodita tudi politiko štipendiranja.

Odbor za zdravstvo in preventivo se je sešel dvakrat in razpravljalo o stališču bolnikov in o nesrečah pri delu o pogodbah z

zdravstvenimi domovi, o okrevanju otrok in odraslih, o kopališko-klimatskem zdravljenju, o delovnih programih zdravstvenih domov in o drugih tekočih zadevah. Priporočil pa je tudi, da naj bi zdravstvena domova v Trbovljah in Hrastniku napravila analizo zdravstvenega stanja prebivalstva na tem področju. Komisija za rehabilitacijo delovnih invalidov je imela eno sejo in je na njej razpravljala o problemih zaposlovanja delovnih invalidov, o ustanovitvi enotnega organa za varstvo invalidov in o nekaterih drugih vprašanjih.

V prvem polletju letos je bilo na področju Trbovelj, Hrastnika in Radeč tudi 19 zborov zavarovancev. Odbor zavarovancev pri izpostavi v Hrastniku je imel v tem času štiri seje, na katerih je razpravljal med drugim tudi o stališču bolnikov in o nesrečah pri delu ter o zdravstveni službi in kopališko-klimatskem zdravljenju. Odbor zavarovancev pri ekspozituri na Rudniku rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik pa se v tem času ni sešel.

Zdaj že povprečno 12.735 zavarovancev
Na področju podružnice OZSZ v Trbovljah je zdaj povprečno že 12.735 zavarovancev, največ jih je bilo v prvem polletju v mesecu juniju, in sicer 12.844. Od januarja do junija pa se je število zavarovancev povečalo za 2,71 %.

V prvem polletju so imeli na območju trboveljske podružnice OZSZ 10.297 (ali povprečno mesečno 1716) primerov nezmožnosti za delo zaradi nesreč, bolezni itd. V tem času je bilo zaradi nesreč izgubljenih 17.648 delovnih dni (povprečno mesečno 2941), zaradi bolezni pa 87.870 (povprečno mesečno 14.645) delovnih dni. V primerjavi z mesečnimi povprečji iz leta 1960 se je število izgubljenih delovnih dni zaradi bolezni letos zmanjšalo (lani povprečno na mesec 15.030), število izgubljenih dni zaradi nezgod pa zvišalo (lani povprečno na mesec 1602). Sicer pa je bilo povprečno na dan v bolniškim stališču v prvem polletju letos 569 zavarovancev (ali 4,47 %); vsak četrti zavarovanec pa se je v tem razdobju poškodoval. Zanimivo je še, da so kar štiri trboveljske gospodarske organizacije dosegle v mesecu juniju najvišji odstotek bolnih, in to Rudnik rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik (6,39), Strojna tovarna Trbovlje (4,84) in Mehanika Trbovlje (6,81).

V razdobju januar - junij je plačilo prispevek za socialno zavarovanje po posebni stopnji osem gospodarskih organizacij, v katerih so presegle določeni povprečni odstotek odsotnosti od dela zaradi bolezni in nesreč. Skupno so plačale 2.043,595 din.

Največ nesreč v četrti uri dela in ob sredah
Statistični podatki kažejo, da se je v letošnjem prvem polletju pripetilo največ nesreč kvalificiranim (506) in visokokvalificiranim (261) delavcem. Največ nezgod se pripeti ob sredah (249), četrtih (229) in ponedeljskih (225). Podobno kot v Zagorju pa se je tudi na področju trboveljske podruž. OZSZ zgodilo največ nesreč v četrti uri dela. Med poškodovanimi deli pa izstopajo poškodbe prelov na rokah (649) in stopal (179).

Ob tem velja omeniti, da sta bili komisiji za HTZ pri občinskih ljudskih odborih v Trbovljah in Hrastniku precej delavni. V Trbovljah so na primer skupaj z delavsko univerzo priredili dvodnevni seminar za predsednike komisij za HTZ in za varnostne tehnične s področja Trbovelj in Hrastnika. Delovne pa so bile tudi nekatere komisije za HTZ v gospodarskih organizacijah.

Ob tem velja omeniti, da sta bili komisiji za HTZ pri občinskih ljudskih odborih v Trbovljah in Hrastniku precej delavni. V Trbovljah so na primer skupaj z delavsko univerzo priredili dvodnevni seminar za predsednike komisij za HTZ in za varnostne tehnične s področja Trbovelj in Hrastnika. Delovne pa so bile tudi nekatere komisije za HTZ v gospodarskih organizacijah.

Mopedi za vožnjo na delo

V kolektivu Tovarne usnja in krzna v Smagmem prav v teh dneh razpravljajo o nakupu motornih vozil - mopedov za tiste delavce, ki se od daleč vozijo v službo. Za sedaj nameravajo takim delavcem kupiti 60 mopedov.

Tudi v litjski Predilnici so sklenili, da bodo za delavce, ki daleč stanujejo, preskrbeli 40 mopedov. Enako so v Kresniški industriji apra v Kresnicah kupili 17 mopedov za svoje delavce.

Kakor smo slišali, je tovarna "Tomas" v Kopru pripravljena, da nudi mopede proti ugodnim mesečnim odplačilom.

Nova cvetličarna

Trgovsko podjetje "Vitaminska" iz Trbovelj je v nedeljo, 17. septembra, odprlo novo cvetličarno v stolpnici Elektrarne. Cvetličarna je sodobno urejena in bo, kar je najbolj važno, imela ves čas, tudi pozimi na zalogi vse vrste cvetja, ki ga bodo dobivali iz splitske cvetličarne.

Dopolnjevanje izobrazbe brigadirjev

V zvezi z izboljševanjem organizacije vodenja podjetja in organizacije dela v Steklarni so ugotovili, da so brigadirji potrebni še dopolnilne strokovne in politične izobrazbe. To je potrebno zlasti zagadeti, ker nekateri brigadirji še ne upoštevajo povsem sklepov delavskega sveta in jim ni povsem jasen pomen ekonomskih emot.

Občinski uslužbenci bodo obiskali Dolenjsko

Sindikalna podružnica uslužbencev Obl.O Litija pripravlja izlet svojih članov v partizanske kraje na Dolenjskem. Tako nameravajo ti uslužbenci obiskati Žužemberk, Metliko, Dolenjske Toplice in Rog.

V Ljubljani od 30. septembra do 8. oktobra

mednarodni sejem gradbeništva

V soboto, 30. i. m., bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli mednarodni sejem gradbeništva. To bo prvi specializirani sejem iz gradbene stroke. Zaradi številnih prijav razstavljevec je vodstvo Gospodarskega razstavišča sklenilo dograditi za vsako ceno tudi novo razstavno dvorano razstavnega prostora, kot jo ima osrednja dvorana Gospodarskega razstavišča. Gradbena dela so že zaključena in izvajatelj opravlja zdaj v glavnem še nekatera obrtniška dela.

Ves razstavnih prostorov Gospodarskega razstavišča je za manifestacije gradbene tehnike in dosežkov v gradbeništvu že razprodan. Tehnični krogi posamezne industrije gradbenega materiala, gradbene operativne ter številni obiskovalci bodo lahko na dokaj sirijskem kompleksu ogledali vsa modernizacijske procesov industrije gradbe-

nega materiala in gradbene operativne. Sejma se bo udeležilo kar 181 razstaviljavecev iz Anglije, Avstrije, Danske, Francije, Italije, Madžarske, Zvezne republike Nemčije, Poljske, Švedske in Združenih držav Amerike. Zvezna gradbena zbornica in Gospodarsko razstavišče v Ljubljani kot prireditelja sejma želita, da bi imela ta prirediteljski poslovni značaj. Zanimivost kupci se bodo s pomočjo strokovnih komisij lahko opredelili za nakup ustreznih strojev in opreme iz uvoza oziroma za sklenitev pogodb za nakup reprodukcijskega materiala. V okviru sejma bo mogoče sklepati pogodbe za izvršitev raznih gradbenih uslug in storitev. Na sejmu bodo zastopana razen številnih domačih in tujih proizvodnih podjetij tudi vsa uvozna podjetja, ki uvajajo stroje za gradbeništvo in za industrijo gradbenega materiala.

V TRGOVINO JE TREBA ITI SKOZI SKLADIŠČE

Naša reporterja sta vsak v drugem kraju prišla do istega zaključka: v trgovino je treba iti skozi skladišče. Eden izmed njiju je celo zgrbil zaupanje v resničnost tistega, kar so ga učili že v osnovni šoli, da ima namreč en kilogram sto dekagramov. Resničnost v trgovinah, oziroma v njihovih skladiščih, ga je namreč prepričala, da je kilogram večjih 75, večjih 90, večjih 95 dekagramov in le izjemoma tudi 100 dekagramov. Medtem ko je bil prvi reporter s sanitarjem, tržnim in delovnim inšpektorjem obiskal trgovske lokale od Zidanega mosta, Radeč, Vrbovega, do Jagnjenice, je hodil drugi reporter po trgovinah Trbovelj in s tržnim inšpektorjem pregledoval »muhaste« tehnične. - Sicer pa preberite njuno poročilo.

Prišel sem do spoznanja, da je treba iti v trgovino skozi skladišče. Ampak v skladišču je mogoče priti le z inšpektorji. Odkar sem si z njihovo pomočjo ogledal skladišča in trgovine, se mi zdijo še najlepši trgovski lokali od zunaj, na las podobni obličjem »gerlijev«, ki nadvse podpirajo kozmetično industrijo.

Da, ozadje je prečesto porazno. Naj vam pripovedujem o podrobnostih? Lahko le poskusim posredovati vtise, kakršne sem doživljal.

V Radečah je trgovina največjih kontrastov, ki je najbolj razočarala. Renovirana je pred tedni in lepo opremljena. Obiskovalca rahlo vznemiri le nepokrita luknja v dimnik in nezavarovane priključne šobe. Navaden potrošnik tega menda niti ne opazi. Izkusnim očem inšpektorja je to prva sled... Poslovodja je ves flegmatičen, ves samozavesten:

»Izvolite, kar ogledujete si, tovariši...«

Ampak tudi sanitarni inšpektor je našel sled - margarini. Saj je neverjetno, da margarini ne bi potekel rok trajanja kot v trgovinah, ki smo jih že prej obiskali. Ni se zmotil: 2,5 kg margarine je treba izločiti iz prodaje, v sosednji non-stop trgovini jo je bilo domala toliko. V Zidanem mostu 9,5 kg in v Jagnjenici kar nad 20 kg.

koj je v Zidanem mostu v nekem kotu premog... Poslovodja je že ves malodušen:

»Saj pravim direktorju, da je vlažno, da ni primerno, da...«

Inšpektorjem in meni blodi po glavi: v Zidanem mostu ni umivalnika, ni prostora za garderobo osebja, imajo kolo v skladišču, v non-stop trgovini hišna lastnica ne dovoli dovoda vode v lokal, tudi drugod ni boljše. Stranišča, kjer so, so nehygienična. In tu nekje so klobase in mesni izdelki. Obešeni so na neki drog, malo dalje pa je zamrežena omarica za hranjenje prav takega blaga.

Sanitarnega inšpektorja je menda obilila kurja polt. Poslovodja blodi med nami in vzdihuje nad vlago, ki je povsod prisotna, tudi v renoviranem lokalu: »Za deset tisoč čokolade, pokvarjene od vlage, sem že izločil, danes pa sem ugotovil, da se bomboni lepijo...«

»Odpravite vse to. Bomo kmalu zopet prišli,« svari inšpektor.

»Verjemite, rad vidim, da pogosto pridete, zelo rad. Le čim pogosteje,« zatrjuje poslovodja.

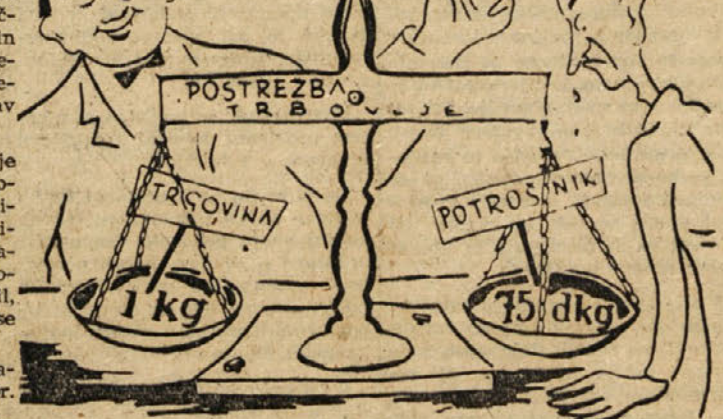
»Ampak predvsem vi boste kaznovani, če bo tak nered,« počuje inšpektor.

»Jaz, ne podjetje? se je ustrašil poslovodja. »Saj sem rekel, pustil bom to in šel...«

Bel plašč je imela le ena izmed trgovk. Oni iz non-stop trgovine so vsi v sivih plaščih, bele imajo bojda doma, prav tako

V enaki zadregi se mi je zdel, kot pred tem oni v Zidanem mostu, ko je z nervozno drhtečo roko vlek iz sodčka kisa na vrvičoo privezan zavežljajček z janzevim semenom, češ: »To je za dišavljenje...«

Ali pa vdan v usodo kot poslovodja na Vrhovem, ko je po-

jasnjeval inšpektorju, da je tisti rumeni prah vrh soli pač delo črvov, ki domujejo v kdo ve kako stari opremi in proti katerim se brez novejšje opreme pač ničesar ne more ukreniti.

Kje ste tovariši, člani potrošniških svetov? Vsaj vam je dovoljen vstop v skladišča! Če boste vstopili v skladišče in opazili takšen nered, kot smo ga mi, ali boste verjeli, da so v vseh

tem) dovolj nekaj dobre volje, in recimo, prav malo denarja za metle, ščetke in podobne malenkosti.

Ste zdaj tudi vi že prepričani, da je treba iti v trgovino skozi skladišče?

Tudi kadar greste pogledat samo tehnične, je treba iti skozi skladišča, da lahko ugotovite, da je tudi 90 dkg 1 kg. Tega samo v trgovini ni mogoče ugotoviti. Tehnica v mesnici pri Spancu je bila sicer v redu, toda že v prvi trgovini je v skladišču manjkalo od kilograma 5 dkg, na negibni tehnici v lokalu pa 1 dkg. V poslovalnici trboveljske klavnice (na trgu) je manj-

kalo na decimalni tehnici 10 dkg od kilograma - pravijo da je to od tega, ker je meso mokro in les vpija tekočino, ampak tako dela les vsak dan, ker ni dneva, ko ne bi tehtali mesa. V Prehrani - št. 26 je decimalna tehnica menda v dogovoru z ono v mesnici, ker kaže manj natančno za 10 dkg, rekordnika pa je tehnica »Postrežbe« v nase-lju 1. maj, kjer se »zmoti« kar za četrtil kilograma. Na tej tehnici je bil obešen navaden ključ, ki je menda »lovil« ravnotežje. V mesnici pri Plevčaku na Vodah sta bili ob prihodu obe nagibni tehnici kot nalašč »pokvarjeni«, vsaka za 1 dkg. V poslovalnici »Železine« št. 1 pa je vlekla tehnica tudi za 2 dkg v škodo potrošnika.

»Ze v začetku leta smo pregledali tehnične vseh trboveljskih poslovalnic, je potolžil tržni inšpektor. »Rezultat je bil porazen. Kar visoke kazni niso pomagale, ko se pa ljudje znova pritožujejo...«

Od 22 pregledanih poslovalnic jih je imelo tehnične tokrat v redu le devet. Tiha vojna tehnic se torej ne more končati s kompromisom. Dinar do dinarja...

»Ja, veste, vajenci so krivi,« pravijo poslovodje. »Včera sem znova urejeval tehnične, pa saj veste kakšni so vajenci: malomarni so in vseeno jim je...«

Ampak vajenci gotovo ne bodo morali plačati kazni.

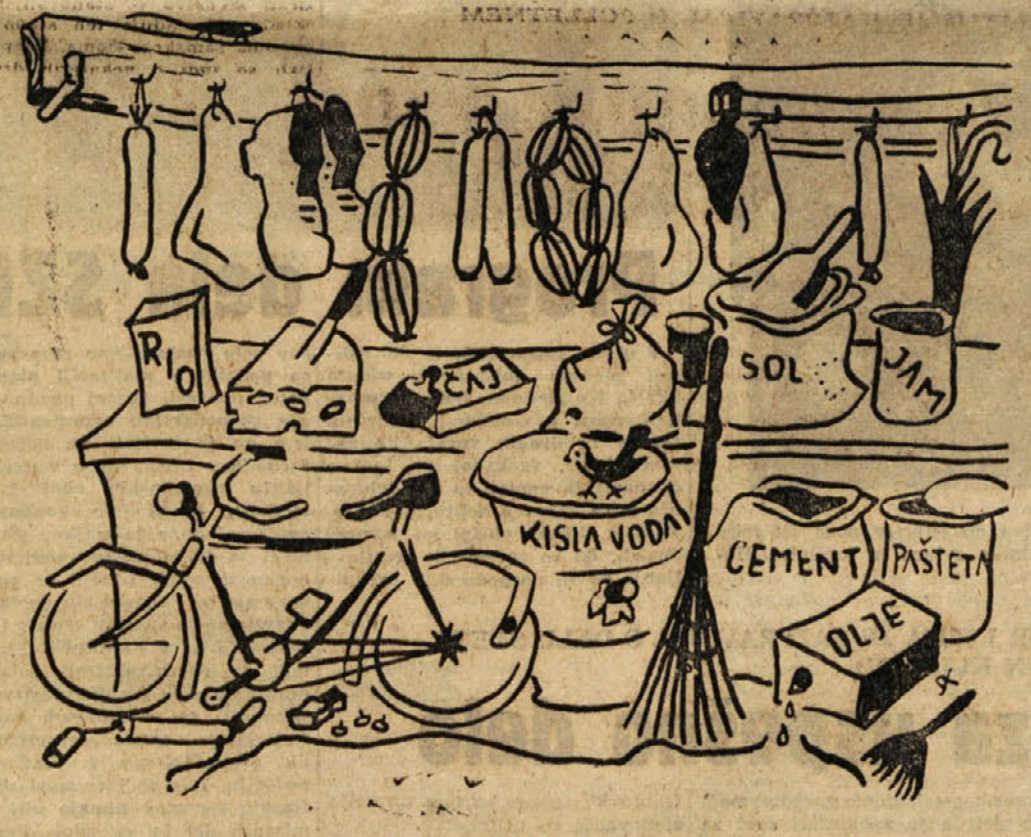
Ali ni čudno, da nagibne tehnice v največ primerih tehtajo v škodo potrošnika največ do 2 dkg, v skladiščih, kjer pa potrošnik ni prisoten, je že kar nenavadno, če tehtajo tehnične v škodo potrošnika manj kot 5 dkg. Sicer je pa tudi to res: kdo bi doma na kuhinjski tehnici stehal po 20 in več kilogramov moke ali kaj drugega. Račun je dober in »napitnina« iz tega načina prav tako. Sicer pa se potrošniku navadno mudi, pa če je to v trgovini ali pri mesarju...

Da, v mesarjih je vedno dosti kupcev in če je le kakšna gospodinja toliko »nesramna«, da reče mesarju, da ji je odteljal pre-malo, bo verjetno slišala: »Mardonca, kako so naše babe nesramne!« in mesar ji bo nato največkrat za »dobro vago« navrgel kako uporabno ali pa neuporabno kost.

Je pač tako: zgodi se, da dobiš 90 dkg, plačaš pa kilogram.

Odšel bom pač verjel, da so nas v šoli zmotno učili, da ima kilogram 100 dkg.

Viktor Sirec
Janko Savišek

Trgovinski inšpektor zaman išče označbe cen pri blagu na policah, zaman se ozira za cenikom. Našli smo ga šele v skladišču, založenega z ropotijo. Sanitar ni stopil v neko luknjo mimo cenika in odkril - stranišče! Delovnega inšpektorja je zanimalo ali stikalo pravilno deluje in hkrati je hotel pomagati sanitarnemu inšpektorju z osvetlitvijo. Poslovodja je pograbil lestve in hitel na pomoč.

»Radi bi privili žarnice,« je uganil sanitarni, da stikala sploh ni. Prižgal je vžgalico, in razen drugega se je v najhujšem okencu stranišča zablislila ženska noga (reklamna za nogavice). »Kdaj pa čistite stranišče, da je vse tako umazano, vlažno in brez sedala na školjki?«

»Vsako soboto,« se je oglašil poslovodja in dostavil pustiljivo: »Tako sem naročil...«

Pravokotnemu hodniku podobni skladiščni prostor je nadstreljen s stekleno streho z razbitimi stekli, skozi, katera promca deževje. V tem skladišču je na enem koncu nekaj podobnega umivalniku, na drugem pa je pravzaprav drvarnica z drvmi,

je v Zidanem mostu in v Vrhovem. V Jagnjenici je bila tudi izjemna v belem plašču. Tudi naglavne rute bo treba preskrbeti.

»Ja, kakšna pa je doba trajanja?« je vprašal poslovodja v Jagnjenici, ko so mu inšpektorji izločili iz prodaje 20 kg margarine, 7 polilitrskih steklenic gorilice, 13 vrečk pražena »grisin«, nekaj od zunaj nagnitih pomaranč, 8 kg pokvarjene marmelade in odprti posodi in nekaj obrezanih limon.

»Saj vendar piše na ovitkih, ampak to bi že morali vedeti,« je pogodrnjal inšpektor.

Zazdelo se mi je, da preveč zahtevamo od poslovodje, ki se očitno ravna po izkušnjah izpred desetletij, ko so imeli trgovci natančno tako urejene trgovine: strop okrašen z vrsto čevljev, raznim blagom in slanimu na kavljih vzdolž prodajne mize, kopicice zavojčkov po neštetih predalčkih in na polici z jestvinami poleg klobas in radeškega sira brez vseh potrebnih označ kvadratov, vrste, teže itd. še repično seme, suhe čeplje, denar...

»Verjemite mi, kmalu bomo trgovino renovirali, je že obljubljeno...« se je poskušal opravičiti.

trgovinah prav tega dne nakladali embalažo in skladišča se niso utegnili pospraviti. Če boste pogledali v listi predalček z moko, rižem, zdrobom, boste morda našli splel pajčevine nad moko, ne pa prav tistega črva, ki smo ga zbežali z rižem nad rižem, obdanega z lesom... Ko hodite v tistih prostorih, pazite na nestrokovno električno napeljava, na nezavarovana stikala in odprte priključne šobe, utegnili bi se vam kaj hudega pripetiti. Pokukajte tudi na tehnične, če nimajo odklona za nekaj dkg, poskusite ugotoviti, koliko je star prah na pokrovnih sodov z mofjo, ki navadno ne služijo svojemu namenu, in ne odpirajte oken, če skladišča niso prezračena, ker okna niso zamrežena, mih pa je še obilo...

Mislim, da je to vse. Spojoma smo izločili iz uporabe tudi lepo število neprimernih uteži...

Ah, saj res, če vam bo kdaj potrebna na Vrhovem prva pomoč, si pomagajte z vsebino omarice za prvo pomoč v tamkajšnji trgovini. V njej je »krema za brijanje« in »burov tableta«.

Sicer pa sem prepričan, da bi bilo dotlej, dokler ne bodo vse trgovine renovirane (in tudi po-

viktor Sirec
janko Savišek

Ohranitev kmetij na Gorah

Kot na območju drugih zadrug, ki segaajo v hribovita področja, ima tudi kmetijska zadruga Radeče - Dol precej kmetij na Gorah, kjer so večinoma pašniki in na kmetijah večinoma starejši kmetovalci. V mnogih primerih se se na teh posestvih dogovorili lastniki s kmetijsko zadrugo o proizvodnem sodelovanju pri živinoreji. Kmetijska zadruga se je trenutno odločila za tako sodelovanje zagradelj, da prouče možnosti donosne živinoreje tudi v takšni obliki, ki obenem zagotavlja obstoj družinam iz kmetijskih posestev v gorah predelih, kjer posestva ne morejo biti dovolj rentabilna v običajnem smislu zasebne kmetovanja.

Kmetijska zadruga daje na ta posestva goveda v pitanje, zagotovi kooperantom socialno zavarovanje in plačuje davek od po-

sesiva pod pogojem, da pogodbeni proizvajalec zagotovi pravilno pitanje 12 glav goved. Izkupček si potem delita zadruga in pogodbeni proizvajalec na polovico. V kolikor bo takšna oblika kooperacije pri živinoreji uspešna, bodo na območju zadruga z njo tudi nadaljevali. V tem primeru bi si kmetovalci lahko zagotovili vsaj minimalne pokojnine, s čimer bi bil socialni problem, ki bi nastal z opuščanjem kmetovanja v gorah predelih, rešen tudi za občino, katero bi sicer bremenil.

Kljub temu pa so nekatera področja pašnikov na Gorah takšna, da jih ni mogoče ohraniti v nobeni obliki. Takšna področja bodo pogozdili, nekatere preostale dobre pašnike pa bo zadruga uredila in pripravila za pašo plemenske živine.

HRASTNIK

PREHOD NA EKONOMSKE ENOTE TUDI V KMETIJSKI ZADRUGI

Analizirati nagrajevanje

Tudi kmetijska zadruga Radeče - Dol prehaja na gospodarjenje po ekonomskih enotah. Doslej ima zajelo vso kmetijsko proizvodnjo v tri ekonomske enote: lastno kmetijsko proizvodnjo, ki obsega travništvo, poljedelstvo, živinorejo in sadjarstvo, nato kmetijsko proizvodno sodelovanje, ki obsega strojništvo, trgovino z reprodukcijskim materialom in odkup pridelkov in tretje je gozdarstvo z vso gozdarsko dejavnostjo. Polletna bilanca je že bila narejena po treh kmetijskih dejavnostih, ki bodo v bodoče tvorile osnovo za obracunavanje v smislu ekonomskih enot. Pri ogledu bilance so ugotovili, da so nekatere podrobnosti sestavili pomanjkljivo in da so zaradi tega posamezne enote bile preobremenjene proti drugim.

Ob uveljavljanju ekonomskih enot bo vsekakor nastopilo vprašanje podrobnejše analiziranja desedanjega nagrajevanja, ki temelji na normiranju in kot tak ne zajema celotnega gospodarjenja enot. Pri tem vprašanju se pojavlja tudi vprašanje najučinkovitejšega zaposlovanja tehničnega osebja, katerega delovno področje je doslej temeljilo bolj na kratkoročnih potrebah zadruga in včasih tudi do neke mere niti ni ustrezalo proizvodnim interesom zadruga. Vse to je vsekakor posledica pomanjkljive organizacije dela, ki jo je povzročilo združevanje bivših zadrug Radeče in Dol. Ker vseskozi delujejo v zadrugi prav v tem smislu, da uravnotežijo proizvodnjo na vsem področju zadruga in zagotovijo sorazmerno črno obremenitev vsem kmetijskim tehnikom v zadrugi, bo v kratkem mogoče zagotoviti tudi tem dohodke po gospodarskem uspehu proizvodnje v zadrugi oziroma v ekonomskih enotah, katerih uspeh bo v veliki meri odvisen prav od pripravnosti in organizacijskih sposobnosti tehničnega kadra.

Podobni problemi kot v kmetijski zadrugi Radeče - Dol so tudi v drugih kmetijskih zadrugah v Zasavju. Ugodno za te zadruga pa je vsekakor to, da ne primanjkuje tehničnega kadra in torej ne gre za vprašanje njegove neobremenjenosti, temveč najbolj za vprašanje smotrne obremenitve kmetijskih tehnikov. Ker pa se naloge v kmetijstvu vedno bolj večajo, ker prevzema kmetijska zadruga vedno več zemlje v zakup, je vedno več odkupov in se sploh obli-

kuje v zaokroženo močno kmetijsko proizvodno organizacijo, lahko govorimo le o značilnosti problemov nagrajevanja in gospodarjenja tako v zadrugi kot celoti kot v posameznih ekonomskih enotah.

Do decembra brez dopustov

V steklarni Hrastnik so se odločili za to, da do decembra ne bodo dejali dopustov nikomur v tem kolektivu. Tako so odločili zaradi tega, ker želijo pospešiti izpolnjevanje plana v času največje konjunktura, ki traja ravno v teh mesecih do decembra.

Priporočilo ObSS

Na zadnjem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Hrastniku so na osnovi analiz razpravljali o posledicah uvedbe ekonomskih enot v nekaterih podjetjih. Iz analiz so ugotovili, da so podjetja, ki so uvedla ekonomske enote, povečala produktivnost ter da je poživelo

tudi delavsko samoupravljanje v primerjavi s podjetji, kjer jih niso uvedli. Vsem gospodarskim organizacijam so skupno z obema zboroma ObLO priporočili, naj čimprej izdelajo pravilnike o delitvi osebnih in čistih dohodkov, da bo dovolj časa še za razpravljanje o pravilnosti letnih v samem podjetju, in sicer do konca oktobra. V manjših podjetjih in ustanovah pa bodo verjetno oba pravilnika združili.

Rekreacijsko središče Steklarne Hrastnik

Delovni kolektiv Steklarne v Hrastniku se je odločil, da bo začel graditi majhno rekreacijsko središče. Gradnja ga bodo z lastnimi sredstvi. Lokacija za to središče je že odobrena.

Podražitev uslug

Zaradi učinkovite dotacije iz občinskega proračuna za izvrševanje uslug službe snage je Zavod za komunalno dejavnost v Hrastniku predložil ObLO osnutek povišane tarife. Svet za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve je sprejel sklep o znižanju predložene tarife, tako da je nova tarifa naslednja: za gospodinjstvo mesečno 100 din, za podnajemnike 50 din ter za poslovne prostore mesečno 6 din za kvadratni meter. Ta predlog sta potrdila tudi oba zbor ObLO.

Sirje ima razvito živinorejo

Na 19 ha posestva kmetijske zadruga Radeče - Dol, ki tvori zaokroženo celoto, so se odločili za živinorejo. Čeprav je bila prej na tem posestvu glavna panoga dejavnosti svinjereja, so se zdaj odločili za pitanje telet. Le-teh imajo stalno okrog 80 glav in beležijo povprečen dnevni prirastek od 1-1,20 kg, znatno število govedi priraste dnevno 1,80 kg, zabeležili pa so doslej največje uspehe v primerih dnevnega prirastka do 2 kg. Hleve so preuredili iz bivših svinjakov. Na 11 ha njiv pridelujejo krmne rastline v kolobarju. Nekaj je tudi travnikov in gozda. Največje težave dela oddaljenost od ceste, ki zelo podražuje spravilo krmne.

Pooblastilo za strokovno tehnična vodna dela

Na posestvu Sirje so uspeli rešiti tudi vprašanje manjkajoče delovne sile in kmetijskih tehnikov, or

ObLO Hrastnik je izdal pooblastilo za izvajanje strokovno-tehničnih vodovodnih gospodarskih del vodni skupnosti Boben-Brnica Hrastnik. Do te odločitve je prišlo zato, ker so vodnogospodarske zadeve po svoji specifičnosti dejavnosti posebne vrste in zahtevajo ustrezno strokovnost in določene metode dela, s katerimi se načrtno urejujejo in vzdržujejo vodovodna zemljišča ter vodni objekti.

Sklad za investicije družbenega standarda

Na pobudo sveta za plan in finance pri Občinskem ljudskem odboru Hrastnik so odborniki sprejeli sklep, da naj obrtna, trgovska

in gradbena podjetja dajejo 2% sredstev iz dohodka, gostinska podjetja in kmetijske zadruga pa 5 odstotkov v sklad za investicije družbenega standarda. Ugotovljeno je namreč, da se financirajo gradnje s področja negospodarskih investicij v glavnem iz sredstev industrijskih podjetij. Zbori volivcev proizvajalnih enot pa so mnenja, naj bi določeni del sredstev za take gradnje prispevale

tudi ostale organizacije. Zato sta oba zbor sprejela sklep, da bodo vse gospodarske organizacije na območju občine plačevale iz dohodka prispevek v sklad za potrebe družbenega standarda.

Nov kmetijski obrat na Vrhovem

Kmetijska zadruga Radeče - Dol se je odločila za ustanovitev svojega novega obrata na območju Vrhovega. Za ta obrat bodo v kratkem začeli pripravljati gradnjo hlevov, vendar bodo prej izdelali točen program proizvodnje. Trenutno se namreč še niso zedinili o tem, ali naj se na tem obratu usmerijo v živinorejo ali v pitanje telet. V kolikor bodo začeli s prašičerejo, bodo gradili hleve s kapaciteto do 500 prašičev, v kolikor pa gre za govedorejo, bodo gradili hlev za okrog 150-200 goved. V tem okolju, kjer bo ustanovljen nov kmetijski obrat kmetijske zadruga, so že v teku razgovori o sprejetju nekaterih kmetijskih posestev zasebnikov v zakup, nekaj zemljišč pa bo prevzetih iz splošnega ljudskega premoženja. Če pa, da bo morala zadruga poskrbeti tudi za zemljišča, ki niso obdelana ustrezno predpisom zemljiškega minimuma.

Kolesarske dirke v Vidmu - Krško

Na kolesarskih dirkah dne 27. tega meseca so sodelovali tudi člani Kolesarskega društva iz Hrastnika. Razen teh so se meddruštvenega tekmovanja udeležili tudi kolesarji ljubljanskega "Roga", domači kolesarji in kolesarji iz Sombora na Hrvaškem. Vseh udeležencev je bilo 38.

Na naporni, 35 km dolgi progi je zmagal Hrastničan Jože Mojes pred Boverjem in Hvastijo (oba Rog).

Hlev za 200 glav živine na Dolu

Na Dolu pri Hrastniku bodo v kratkem zgradili hlev za 200 glav goveje živine. Za zdaj ima kmetijska zadruga Radeče - Dol na Dolu v raznih starih hlevih 64 pitalcev, ki jih bodo po dograditvi novega hleva premestili v ta hlev. Imajo tudi nekaj plemenskih krav, ki pa so v posebnem hlevu. Do maja prihodnjega leta bodo imeli samo goved v pitanju čez 200 glav, kajti uporabljali bodo še vedno tudi sedanje stare hleve.

Kmalu bo 50 ha sadovnjakov

Na obratu Dol kmetijske zadruga Radeče - Dol so se odločili tudi za koproizvodno sodelovanje v sadjarstvu. Trenutno imajo novih nasadov za 4,5 ha, v prihodnjih letih pa bodo povečali obseg novih sadovnjakov na približno 50 ha. Na tej površini bodo zasadili predvsem jablane, ki bodo rodile namizno sadje. Vsekakor so sadovnjaki dolgoročna investicija, saj prvih osem let ne bo dohodka, zato pa bodo v poznejših letih izkupički toliko pomembnejši. Letos predvidevajo dokončno ureditev potrebnih formalnosti v zvezi s pogodbo še za 10 ha novih površin. Med področjem proizvodnega sodelovanja bo imela zadruga tudi nekaj odkupljenih zemljišč in nekatera zemljišča v zakup.

ZAGORJE

Gospodarjenje v ustanovah obravnavati redneje

Zadnjima plenarnima zasedanjema ObO SZDL in ObSS ter seji obeh zborov ObLO v Zagorju so bili dani na vpogled tudi rezultati gospodarjenja v zagorskih

ustanovah. V razpravah je bilo povsod ugotovljeno, da je treba v prihodnje vzporedno z gospodarskimi organizacijami obravnavati tudi ustanove, saj je tudi tam problemov precej in jih je treba reševati, kot to kaže ta primera Industrijske rudarske šole in njenega doma.

Zagorske ustanove (Industrijska rudarska šola, Dom IRS, Lekarna, Zdravstveni dom, obratna ambulanta Kisovec in Veterinarska ambulanta Izlake) so dosegle v prvem polletju letos skupno z dotacijami realizacijo 99.161.000 din, od tega največ Industrijska rudarska šola 50.531.000 din. V tem razdobju so ustanove prejele skupno 9.703.000 din dotacij. Dom IRS je prejel do konca junija iz proračuna ObLO 2.600.000 din in od drugod 800.000 din dotacij, kljub temu pa izkazuje ob koncu julija izgubo 3.254.000 din. Ta podatek resno narekuje potrebo, da bi Dom IRS že kmalu prešel na ekonomske cene ostrižnega dne, vendar pa je to v danih pogovih nemogoče. Industrijska rudarska šola Zagorje je sicer prejela dotacije v višini 5.903.000 din, vendar so precejšen del dosežene realizacije ustvarili gojenci sami s proizvodnim delom, kar pa gre včasih na škodo pouka. Zato bi bilo potrebno, da bi zagorske gospodarske organizacije posvetile bolj večjo pozornost, saj bi lahko ta prirejala vrsto strokovnih tečajev in seminarjev prav za kader, ki ga nekatere od zagorskih organizacij nujno potrebujejo. S tem pa bi se tudi znižali stroški šolanja. Zato je občinski ljudski odbor Zagorje na podlagi sklepa razširjenih plenarov ObO SZDL in ObSS edenil imenovati posebno komisijo iz zastopnikov Rudnika rjavega premoga Zagorje, Industrijske rudarske šole in občinskega ljudskega odbora, da temeljito prouči vprašanje IRS in njenega doma.

XI. skupščina podružnice OZSS

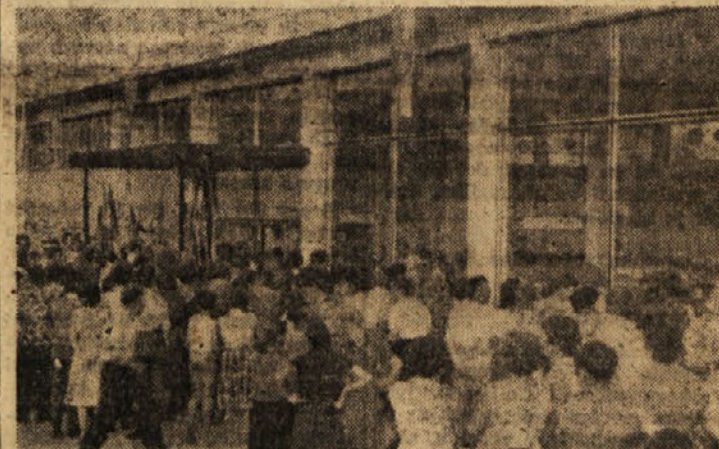
Prejšnji teden je bilo v Delavskem domu v Zagorju XI. redno zasedanje skupščine podružnice OZSS Zagorje, na katerem so med drugim govorili o polletnem poslovnem poročilu podružnice.

V razpravi so člani skupščine načeli vrsto problemov, ki jih bo treba v prihodnjem obdobju rešiti. Tako so govorili o prosti izbiri zdravnikov, o znatnem zvišanju cen zdravstvenih uslug, o povečanem številu nesreč, o ureditvi poslovnih prostorov v Stolpnici (ki jih nujno potrebujejo), o osnutku zakona o financiranju službe socialnega zavarovanja, o službi HTZ pri delu itd. Poudarili so tudi, da je povpreček nezgod na rudniku zato precejšen, ker se največ nesreč pripeti v nočni izmeni, ker prihajajo rudarji utrujeni na delo (delo na posestvu in drugje dopoldne ali popoldne jih posebno v poletnih mesecih utruji).

Skupščina je sprejela precej sklepov, med drugim tudi, da bo moral odbor za zdravstvo čimprej razpravljati o zdravstveni službi, zlasti se o tem, da bodo morali zdravniki v ambulantah posvetiti več pozornosti tako imenovanim občinskim bolnikom; Izvršni odbor se mora najenergičneje zavzeti, da bodo čimprej pregledali člane ZB NOV; pospešiti je ureditev poslovnih prostorov v Stolpnici; zagotoviti manjkajoča sredstva (700 tisoč din) za stanovanja za uslužbence in seznaniti prebivalce z novimi predpisi o organiziranju in financiranju socialnega zavarovanja -

Ukinjeno sklepanje zakonskih zvez na sedežih krajevnih uradov

Občinski ljudski odbor Zagorje je sprejel sklep, ki je stopil v veljavo takoj in s katerim se odpravlja sklepanje zakonskih zvez na matičnih uradih v Čemšeniku, Sentgotardu, Mlinšah in Podkumu. Zakonske zveze bodo tako sklepali vsi na matičnem uradu občinskega ljudskega odbora v Zagorju.

Takole je bilo v Kisovcu, ko so odprli novo samoposrežno trgovino "Prehrane" iz Ljubljane

Občinski ljudski odbor Zagorje sprejel sklep o soustanovitvi Gostinske šole v Zagorju

Občinski ljudski odbor Zagorje je na zadnji seji obeh zborov sprejel sklep o soustanovitvi gostinske šole s sedežem v Zagorju in je soglašal s tem, da gostinska zbornica okraja Ljubljana ustanovi gostinsko šolo, katere ustanovitelj so zasaveški občinski ljudski odbori. Gostinska šola bo imela sedež v Zagorju in bo zavod s samostojnim financiranjem ter bo strokovno izobraževala učence za polidic kuharja in natakarjev.

razmerju bodo prispevali sredstva za ustanovitev in delo te šole.

Novo ustanovljena šola bo razpolagala s sredstvi, ki jih bodo ustvarila s svojo dejavnostjo gostinstva in družbene prehrane, nadalje s finančnimi sredstvi, ki jih dajo ustanovitelj ali soustanovitelj ali druge gospodarstvene organizacije, in sredstvi, ki jih prispevajo posamezni slušatelji šole. Ustanovitelj ali soustanovitelj pa bodo določili s pogodbo pravice in dolžnosti do šole in v kakšen

Precej sprejetih sklepov

Na zadnji seji obeh zborov so odborniki občinskega ljudskega odbora Zagorje sprejeli več sklepov. Tako so osvojili vse predloge razširjenih plenarov ObO SZDL in ObSS Zagorje, imenovali so komisiji za proučitev vprašanja ustanovitve lastnega Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in za proučitev vprašanja pridružitve "Avtoprevoza" Zagorje k entumu od ljubljanskih avtobusnih podjetij. Odborniki so izglasovali več poročitvenih izjav, zraven tega pa sprejeli sklep o najetju posojila iz stanovanjskega sklada za izgradnjo športnih objektov.

Ustanovljen je gozdni sklad občine Zagorje

Občinski ljudski odbor v Zagorju je sprejel na zadnji seji sklep o ustanovitvi gozdnega sklada. Sredstva gozdnega sklada se bodo lahko uporabila za pospeševanje gozdov v državljanski lastnini, to je gojitev, varstvo ter vzdrževanje gozdov in gozdnih tal, za obnovo in rekonstrukcijo gozdov, urejanje gozdov, nova pogozdovanja, gradnjo in vzdrževanje gozdnih poti in objektov ter za raziskovalno delo. Sredstva pa se nudijo lahko praviloma kot posojila za nova pogozdovanja, za melioracijo ustreznih zemljišč, za nakup mehanizacije itd. Gozdni sklad bo upravljal 7-članski upravni odbor, upravno in računovodsko službo za sklad pa bo opravljal upravni organ ObLO, pristojen za gozdarstvo.

Ali se bo gradila tudi telovadnica?

V Zagorju gradijo poslopje nove osnovne šole. Vzporedno z urejanjem načrtov za novo šolsko poslopje so uredili tudi načrte za telovadnico. Zdej pa je opaziti, da zidajo samo šolsko poslopje, telovadnice pa ni. Telovadnica je nadvse potrebna, ker v Zagorju pravzaprav ni primerne telovadnice - (edina obstoječa v Partizanu namreč ne ustreza vsem potrebam in zahtevam). Ker je zdaj gradbišče odprto, bi bila verjetno gradnja telovadnice precej cenejša, kakor pa če bi jo zidali kaj pozneje. O tem vprašanju, o katerem so razpravljali tudi na svetu za telesno vzgojo in šport, bi kazalo še

razmišljati. Zagorju je vsaj ena primerna telovadnica nujno potrebna.

Zagorski ribiški okoliš dodeljen v upravljanje Ribiški družini

Zagorski ribiški okoliš, ki obsega področje reke Save od mostu v vasi Sava do Potioreka z vsemi pritoki na tej vodni progi, je bil s sklepom seje občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi dodeljen v gospodarjenje Ribiški družini Zagorje.

Predavanje v tednu tuberkuloze

Občinski odbor Rdečega križa v Zagorju je pripravil v torek popoldan v prostorih Delavskega doma v Zagorju predavanje o pomenu vsakoletnega tedna tuberkuloze. Predavala je dr. Marija Muser iz Ljubljane.

Kar v glavo mi ne gre in noče iti, da ob tako lepih dnevih, ki jih še imamo, samevajo gostilniški vrtovi brez gostov in brez plesa. Mladina bi rada plesala, pa sama tega ne organizira, medtem ko je bil na primer lansko leto vsako nedeljo ples na vrtu pri Tračniku v Trbovljah. V drugih krajih Zasavja se mladi bolj znajdejo - tako na primer v Sp. Hrašniku. - No, pa to ni glavno; pošiljam namreč apel na Avtoprevozništvu v Trbovljah v imenu vseh tistih Hrašniččanov, ki se po končani službi vozijo iz Trbovelj v Hrašnik, da jih ne pustijo čakati po dve uri, kakor se je to zgodilo prejšnji teden, v petek, 22. septembra.

Mimo tega pa človek na drugi strani spet ne more prihajati predčasno. Ko so v Trbovljah skončali tribuno na stadionu Rudarja, sem kritiziral, zakaj niso sedeži oštevilčeni. Sedaj so napravili ta poskus za nedeljsko tekmo med Rudarjem in Kladi-varjem. Pa - ojoj! - ena četrtina je bila med gledalci taka, ki ni imela vstopnice s številko sedeža, pa je vseeno sedela, in to kljub intervenciji zelo vnetih rediteljev in celo predsednika. No - da ni bilo prepira, so se tisti, ki so imeli vstopnice z oštevilčenimi sedeži, raje umaknili in stoji gledali zanimivo tekmo.

Da moram se še zahvaliti Komunalni Trbovlje, da je še pred zimo dala popraviti škropilni avto. Zadnji teden smo ga vsak dan videli na trboveljskih ulicah.

Seveda. Za zaključek sem pa zvedel še to, da se v Trbovljah spet pripravlja velika reorganizacija gostinske mreže - vse v eno podjetje ali pa v dve! Pravijo, da bodo tako preprečili, da bi nekateri »preveč zaslužili«.

Mahnil sem jo še v Hrašnik, kjer sem po naključju slišal, kako so na občinski seji v razpravi obkladalci odbornike s primkom: - Ti si prismođa! - Tisti, ki je to tako lepo besedo uporabljal, bo od odbornikov dobil »knjigo o lepem vedenju«. V razpravi je menda šlo zaradi pokopališča.

Tudi v Zidanem mostu sem bil, kjer bi bil kmalu običal v cestnem prahu. Pa sem si mislil, jaz bom že kako prenesel to nadlogo, toda huje je, ker prah sili v mesnico in trgovino ob cesti. To je bolj neprijetna zadeva.

Napravil sem še skok v Zagorje, kjer sem svojo družbo povabil v hotel »Kum«, in sicer na vampe. Nekateri so bili za malo poročje, drugi za veliko. Pri računu sem pa opazil, da mala poročja stane prav toliko kot velika. Ko smo na to opozorili natakarico Tino, je ta dejala, da v ceni ni razlike, če naročiš veliko ali pa malo poročje. Glej ga šmenta, sem si mislil: povabil bom vse Zagorjane na veliko poročje vampov, plačal bom pa malo.

Se v Litijsko sem jo ucvrl, tam sem pa zaman iskal trgovino Trgovskega podjetja Litijska, ker so vsepovsod napisane table trgovskega podjetja »Preskrba«. Pa naj bo.

Ce bo še kaj novega, se bom še oglašil. Lepe pozdrave od Pepčeta

Večina staršev, ki imajo šolo-obvezne otroke, pozna vsakoletne skrbi, ki se sučejo okrog nakupa zvezkov, učbenikov in še sto drugih šolskih potrebščin. Nekdo od teh nima ravno takrat denarja, drugi se jezi nad prevelikimi zahtevami šol, kar se tiče zvezkov in knjig - toda do letos trboveljski starši niso poznali skrbi: kako naj spravim deklet v šolo, ali jo bodo sprejeli ali ne?

Malo čudno zveni: ali jo bodo sprejeli ali ne? Toda žal je čista resnica. Z zakonom o upravljanju šol so namreč nastopile težave s starši, ki imajo petnajstletna dekleta in ki so dokončale le sedmi razred. Pripis k temu zakonu namreč pravi, da ni nobeni šoli treba sprejeti v nadaljnje šolanje učenca, ki so dopolnili petnajsto leto starosti, če za to ni objektivnih vzrokov. Vsekakor je pa mogoče le »objektivne vzroke«, zaradi katerih ni učenec v rednem šolskem ali koledarskem letu skončal osnovno šolanje, tolmačiti tako ali drugače.

Tako je na primer v Trbovljah samo na območju stanovanjske skupnosti Center trideset 15-letnih

deklet, ki so skončale le sedem razredov osemletke. Ker so že dopolnile starost, do katere traja obvezno šolanje, jih »osemletka Alojza Hohkrauta in osemletka Tončke Čečve nočeta sprejeti v osmi razred, medtem ko jih je osemletka Ivana Cankarja v Zg. Trbovljah še sprejela. Vsekakor je nerazumljivo stališče obeh prvo-navedenih šol, ker vodstva teh šol prav gotovo vedo, da tisti, ki nima popolne osemletke, ne more iti nikamor v uk, niti se ne more zaposliti kot polkvalificirani delavec, ker ga nikjer ne sprejmejo.

O tem vprašanju so med drugim razpravljali tudi na seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL Trbovlje, še prej pa na sestanku predsednikov in sekretarjev kra-

jevnih organizacij Socialistične zveze. Nič ne vedel razložiti ali pa povedati vzrok tega nerazumevanja vodstev omenjenih šol. Na seji izvršnega odbora se je pojavilo pravo umešno vprašanje: kaj bi bilo, če bi finansirali šole po številu učencev? Vsekakor bi v tem primeru ta neljubi pojav sploh ne delal starih las staršem. Na seji so poudarili, da je ta pojav nerazumljiv med ostalimi tudi zato, ker je sedaj dovolj učnega kadra in tudi dovolj šolskih prostorov.

S tem vprašanjem se bo ukvarjal svet za pravo in ObLO Trbovlje in upamo, da bodo navedene šole sprejele v nadaljnje šolanje prizadeta dekleta. J. Savšek

Kaj bomo videli v oktobru v kinu Svobode II

Za mesec oktober je uprava kina Svoboda II v Trbovljah pripravila obiskovalcem filmskih predstav izbrano spored najboljših premier in odličnih repriz. Od 29. septembra do 2. oktobra bo na sporedu odlični ameriški barvni kinopskopski film »CAS ZIVLJENJA IN SMRTI«. - Od 3. do 5. oktobra bo na sporedu francoski barvni kinopskopski film »NOČI LUKRECIJE BORGIE«. - Od 6. do 9. oktobra bo na programu ameriški barvni kinopskopski film »NEKATERI SO PRIJATELJI«. Ponovno bo na sporedu od 10. do 12. oktobra ame-

riški barv. kinopskopski film »DVE LJUBEZNI EDIJA DUCHINA«. - Od 13. do 16. oktobra bo na programu jugoslovanski film »PESEM«, od 17. do 19. oktobra bo pa na sporedu jugoslovanski film MIS STONE«, ki je doživel pred leti velik uspeh.

Sledeči domači film »TI LOVIŠ«, nato »LEPOTICA IN CIGAN«, franc.-nem. barvni film od 24. do 26. oktobra, francoski barvni vstavi-vision film »PRODAJALKA SPO-MINCIC« bo pa na sporedu od 27. do 30. oktobra.

V nedeljo bodo v Zagorju zaključili z letnimi konferencami organizacij Ljudske mladine

Na področju občinskega komiteja Ljudske mladine v Zagorju ob Savi bodo v nedeljo, 1. oktobra zaključili z letnimi konferencami organizacij LM. Tega dne bosta zadnji konferenci v organizacijah v

lovarni konfekcije »Sava« in v Tirni.

Do četrka, 26. septembra, pa so že opravili letne konference v organizacijah LM v Tovarni elektro-poreclana Izlake, na terenu Izlake, na Industrijski rudarski šoli in v Kisovcu. (ma)

Še enkrat: MOZAIK SEBIČNOSTI

K članku, ki smo ga prejšnji teden objavili pod zgorajmim naslovom, pripominjamo, da tovarišica Erika Sergan ni med vodilnimi uslužbenci Splošnega gradbenega podjetja v Hrašniku. - Uredništvo.

Posvetovanje o izdelavi pravilnikov

Občinski sindikalni svet v Zagorju je v sodelovanju z okrajnim sindikalnim svetom in okrajno obrtno zbornico pripravil v ponedeljek v Delavskem domu v Zagorju posvetovanje vseh članov komisij gospodarskih organizacij o izdelavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Posvetovanje je bilo sklicano z namenom, da se pospeši izdelava teh pravilnikov v zagorskih gospodarskih organizacijah. (ma)

Vprašanje razvoja gostinstva

Včeraj je bilo na ObLO Trbovlje na pobudo sveta za blagovni promet širše posvetovanje, na katerem so proučili pereča vprašanja razvoja in perspektive gostinstva v komuni. Poudarek celotne razprave pa je bil dan na proučevanje zelo perečega problema »Majolke«. ek

V Trbovljah, Hrašniku in Radečah 1.635 kmetijskih zavarovancev

Na področju občinskih ljudskih odborov Trbovlje in Hrašnik je po stanju ob koncu junija skupaj 555 kmetijskih proizvajalcev - nosilcev zavarovanja in 1.080 družinskih članov. Za zdravstveno varstvo kmetijskih proizvajalcev pa je bilo v tem razdobju porabljeno 2.234.094 din. (ma)

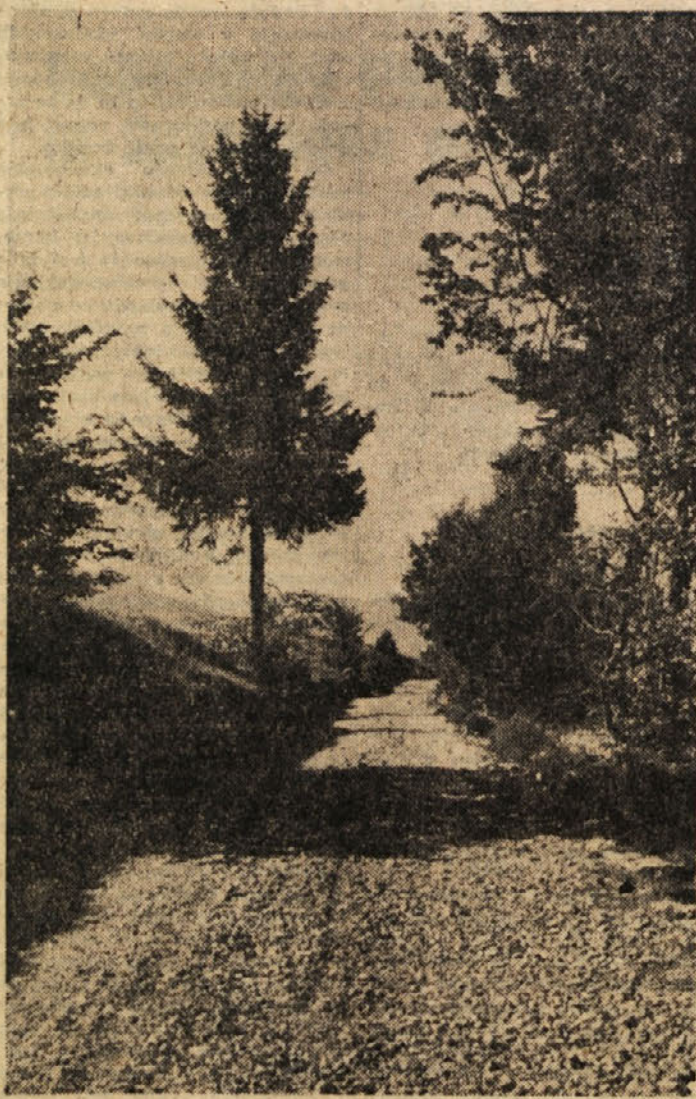
Še enkrat: Telefonskega aparata nimamo več

Podjetje za PTT promet iz Trbovelj nam je poslalo v zvezi z omenjenim člankom, ki je bil objavljen v predzadnji številki našega časnika, naslednje pismo:

»Javne telefonske govornice, ki jih namerava PTT podjetje postaviti, so že zgotovljene. Za te govornice pa nimamo še telefonskih aparatov, ki so naročeni v inozemstvu. Pri nas se te vrste telefonski aparati še ne dobijo, ker jih naša industrija še ne izdeluje. Brž, ko bodo ti aparati dobavljeni, naše podjetje takoj začelo z montažo v mestu zares prepotreb-nih javnih telefonskih govornic.«

Šahisti na IRŠ v Zagorju

Mladinec aktivna LMS na Industrijski rudarski šoli v Zagorju imajo tudi svojo šahovsko sekcijo. Pred kratkim so napovedali srečanje v šahu z mladinci iz Kisovca in Izlake. Kol zagotavljajo, bodo tekmovalje napovedali še vsem ostalim mladinskih aktivom v občini. (rap)

Včeraj so izročili namenu novo cesto od Lovske kočice na Podmeji do Mrzlice

Nesreče v teh dneh

Zagorje Ivan Ržišnik 2., star 37 let, kopač v rudniku - obrat Kisovec - pri žaganju deske mu je žaga spodletela in se je uresila na prst leve roke; Melod Strmljan, star 28 let, kop. p. v rudniku - obrat Kisovec - pri izdelavi stropnika se je zrušil strop in ga udarilo na levo nogo in desni bok; Franc Opepek 14., star 39 let, kopač v rudniku - obrat Kisovec - pri spravilu lesa ga je pritisnilo na levo roko; Marko Štrukelj, star 19 let, ključavničar v rudniku - obrat Kotredež - pri podlaganju kletke se je udaril na desno roko; Dušan Grubar, 20 let, električar v rudniku - obrat Kotredež - pri menjavanju vijakov na stojki generatorja ga je le-ta poškodoval na kazalec leve roke; Anton Logar, 36 let, kopač v rudniku - obrat Kotredež - pri razbijanju samic na mreži mu je padel kos kamna iz nakladalca na levo roko; Edi Renko, 34 let, kopač v rudniku - obrat Orlek - ko je premetaval krajnike izpod lesenega jaška, mu je njegov sodelavec vrzel krajnik in ga pri tem zadela pod desno oko; Franc Prosenec, 41 let, ključavničar v rudniku - obrat Separacija - pri pritrjevanju obložne pločevine mu je spodletel ključ in si obrazil roko; Franc Vozelj 19., 29 let, kopač v rudniku - obrat Kotredež - pri izdelavi gnezda za stojko se je s stropa odločil kos premoga in mu je padel na kazalec leve roke; Franc Sušnik, 41 let, kopač v rudniku - obrat Kotredež - pri žaganju stojke mu je spodletelo in se je uresel na palec leve roke; Semo Tetarevec, 23 let, tesar v rudniku - obrat Kotredež - pri prelaganju lesa mu je kos lesa padel na sredine dnešne roke; Jože Bokal, 31 let, vozač v rudniku - obrat Orlek - pri prenosu lesa na zgornjo etapo mu je spodrsnilo in ga je stropnik udaril na palec leve roke; Stanko Završnik, 28 let, nakladalec v rudniku - obrat Kotredež - s stropa se je utrgalo nekaj premoga, pri tem mu je padel kos premoga na glavo; Ivan Hribar 15., 49 let, kopač v rudniku - obrat Orlek - kos premoga mu je padel na dlan leve roke; Pavao Kukuruzovič, 43 let, gradb. del. v komunalnem podjetju - pri zidanju opornega zidu mu je padel kamen na prst desne roke; Marjan Žitkar, 15 let, vajenec v rudarski šoli - pri čiščenju in sortiranju starega železa se je udaril na glavo; Franc Polhi, 17 let, vajenec v rudarski šoli - pri povzemanju stene na progo mu je padel kos premoga na stopalo desne noge; Mihael Škrbec, 26 let, motorist v rudniku - obrat Kisovec - ko je stopil iz aku-lokomotive, mu je spodrsnilo in se je pri padcu udaril na zapestje leve roke; Franc Sever, 36 let, kvalif. v rudniku - obrat Kisovec - ko je čistil v kamnolomu razbrajani gramoz, ga je kamen udaril na mezinec desne roke; Pavel Obreza, 39 let, visoko kval. del. v rudniku - obrat Kisovec - ko je spravil les po nadkoppu, se je utrgala utež in ga udarila na gleženj leve noge; Mirko Lorbar, 34 let, zasipalec v rudniku - obrat Kotredež - pri izpiranju kanala na čelu pred zalivanjem je hotel pritegniti krajnik izpod dveh ležečih stojk, dvignil je stojki na vzvod, pri tem mu je vzvod spodletel in se je udaril na sredine leve roke ob večji kos premoga; Pavel Kreže, 22 let, vozač v rudniku - obrat Orlek - pri nadkoppu mu je padel kos lesa na palec desne noge; Ferdinand Baš, 33 let, kop. pom. v rudniku - obrat Kotredež - pri prenosu lesa je z roko butnil ob zalivalno cev ter si poškodoval mezinec leve roke; Ivo Čolih, 19 let, nek. del. v nadzorništvu proge - ko je sekal drevje, se je z vijakom uresel v prst.

Športni pregled

II. zvezna rokometna liga Slavija : Rudar 23:17

V minulem kolu II. zvezne rokometne lige je Rudar zapet pustil obe točki. V prvem delu tekme je bil Rudar enakovreden nasprotnik domačinom, toda pred koncem tega dela igre, ko je Rudar vodil z enim golom, je uspelo domačinom zaradi začetniških napak napadalcev Rudarja izenačiti in odločiti ta del igre v svojo korist z dvema goloma razlike. Ker je bil vratar Rudarja nezanesljiv, so ga zamenjali.

V drugem delu igre so domačini silovito napadali ter v petih minutah dosegli kar pet golov. Rudarju je uspelo zmanjšati razliko, toda napadalc Rudarja, ki so streljali v blok, so omogočili gostom, da so prihajali do žog ter s protinapadi večali razliko. Sodnik je bil dober. ek

ghoste, da so pustili obe točki v Mariboru. Kljub porazu so pokazali rokometiški Brežic lepo in smiselno igro. ek

HRVATSKO-SLOVENSKA KOŠARKARSKA LIGA

Rudar : Radnički (Slavonski brod) 58:59

Kljub porazu so bili maloštevilni gledalci zadovoljni z igro mladega moštva košarkarjev Rudarja, ki so v tem srečanju prikazali eno svojih najlepših iger. V prvih desetih minutah so gostje izkoristili trenutno nervozo domačinov in povedli s petimi koši razlike. Rudarju je uspelo znižati razliko, toda do konca prvega dela so gostje zlasti z lepo igro pod koši uspeli ta del tekme odločiti v svojo korist.

Drugi del igre pa je pripadal Rudarju, ki je z lepo in smiselno igro zmanjševal razliko v koših. Nosilec vseh akcij je bil zelo dober Otopal. Rudarju je uspelo izenačiti, toda gostje so s hitrimi protinapadi in pa z odličnim metaleom od daleč Vojakom uspeli odločiti srečanje v svojo korist.

RUDAR: Viri 12, Otopal 17, Bola 13, Vidic 2, Perpar 2, Simončič 6, Pintar 6;

RADNIČKI: Vojak 19, Holub 12, Gasler 5, Pehar 11, Peternel 8, Seifert 4.

Srečanje sta zadovoljivo vodila Ramskugler iz Celja in Oblak iz Ljubljane.

Slovenska rokometna liga Celje : Partizan (Krško) 12:11 (4:3)

V minulem kolu slovenske rokometne lige so rokometiški iz Krškega podlegli Celjanom. Igra je bila ves čas napeta, saj sta se moštvi menjavali v vodstvu. ek

Branik : Partizan (Brežice) 20:15 (7:10)

V prvem delu so bili gostje enakovredni nasprotnik domačinom, toda v drugem delu so domačini s silovitimi napadi prisilili

VOHUN NA LETALIŠČU

OBVEŠČEVALEC

Mali oglasi

Vajenca za slikarsko-plekarsko stroko sprejemom. — Oskar Zakonjšek, Trbovlje, Ojstro 5 a.

Preklicji

Preklicujem neresnične besede proti Heri Callinger, Nasipi 41. — Ivanka Vrt, Nasipi 41, Trbovlje.

Obvestila

Turistično društvo Trbovlje vas vabi v nedeljo, dne 8. oktobra 1961, na "IZLET V NEZNANO". Na njem bodo izletniki lahko spoznali pomembne zgodovinske kraje in zanimivosti iz NOB in naše preteklosti. Na kraju izleta si bodo udeleženci lahko ogledali neko dejavnost našega gospodarstva, ki je pri nas posebno v čishih. Prijave sprejema turistična pisarna ob torkih in petkih med 16. in 19. uro ali po telefonu na številko 30-247.

Dežurna služba

DEZURNA SLUŽBA ZDRAVNIKOVI V TRBOVLJAH

1. oktobra dr. Drnovšek
2. oktobra dr. Drnovšek
3. oktobra dr. Kramberger
4. oktobra dr. Južnič
5. oktobra dr. Komerowsky

DEZURNA SLUŽBA ZDRAVNIKOVI V HRASTNIKU

Od 28. septembra do 1. oktobra dr. Jože Toplak — od 2. do 8. X. dr. Boža Smrekar.

DEZURNA SLUŽBA ZDRAVNIKOVI V LITJI

Od 28. septembra do 5. oktobra dr. Leibenger Franc.

Kino

Kino "Delavski dom" v Trbovljah: 28. septembra ital. film "Drzno dejanje"; 29. sept. do 2. oktobra angl. barv. cin. film "Sinovi in ljubimec"; 3.-5. okt. sov. film "Sonce sije vsem".

Kino "Svoboda" — Trbovlje II.: 29. sept. do 2. oktobra amer. barv. cin. film "Čas življenja in čas smrti"; 3. in 4. okt. francoski barv. cin. film "Noči Lukrecije Borgije".

Kino "Svoboda" — Zasavje v Trbovljah: 30. sept. do 2. oktobra amer. barv. VV film "Iskalci"; 6. do 9. okt. ital.-franc. barvni film "Parizanka".

Kino "Delavski dom" Zagorje ob Savi: 28. sept. sov. barv. film "Leta radosti"; 30. sept. do 2. okt. amer.-ital. barv. film "Gola Maja"; 4. in 5. okt. poljski film "Eva hoče spat".

Kino "Smartno" — Smartno pri Litiji: 30. sept. do 1. okt. egipt. barv. cin. film "Zemlja sanj"; 4. in 5. oktobra francoski zabavni film "Taksi in prikolicca".

Gibanja prebivalstva

ZAGORJE
Rojstva: Justina Redl, Kidričeva 4 — sina.

Smrti: Franc Klemenčič, rud. upokojenec, Kisovec 89 — star 63 let; Ivan Grošelj, rud. upokojenec, Zagorje — Na bregu 16 — star 68 let.

BREŽICE
Rojstva: Terezija Travnikar, Bizelsko 30 — hčerko; Ana Stak, Pišce 30 — sina; Stefanija Gričar, Straža 5 — sina; Milica Stevanovič, Brežice — sina; Ana Hriberšek, Dol. Leskovec — hčerko; Zdenka Zakšek, Stolovnik 16 — sina; Marija Bohine, Rešanje 81 — dve hčerki (eno mrtvoroj.);

Smrti: Franca Klemenčič, rud. upokojenec, Kisovec 89 — star 63 let; Ivan Grošelj, rud. upokojenec, Zagorje — Na bregu 16 — star 68 let.

Smrti: Franc Klemenčič, rud. upokojenec, Kisovec 89 — star 63 let; Ivan Grošelj, rud. upokojenec, Zagorje — Na bregu 16 — star 68 let.

Razpis

Razpisna komisija pri šolskem odboru Industrijske kovinarske šole STT Trbovlje razpisuje delovno mesto za:

1. SKLADISNIKA in
2. VRATARJA.

POGOJI: Za skladiščnika kvalificiran delavec kovinske stroke z znanjem strojepljiva in administracije. Za vratarja nekvalificiran delavec, ki bi istočasno opravljal posle snazilca.

Nastop službe pod 1. s 1. novembrom, pod točko 2 s 1. oktobrom. V poštev pridejo samo osebe, stanujoče v Trbovljah. Plača po pravilniku o osebnem dohodku osebja Industrijske kovinarske šole.

Prošnje je poslati do 30. septembra z navedbo dosedanjega službovanja in jih kolkovati s 50 dinarjev državne takse.

ZAKLJUČNI RAČUNI GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

na dan 31. decembra 1960

LESNO PREDDELVALNO PODJETJE ZAGORJE OB SAVI

Postavka	Znesek (v 000 din)	Postavka	Znesek (v 000 din)
A. Osnovna sredstva		A. Viri osnovnih sredstev	
Osnovna sredstva	19,314	Sklad osnovnih sredstev	20,102
Denarna sredstva osn. sredstev	4,534	Drugi viri osnovnih sredstev	3,933
B. Sredstva skupne porabe		B. Viri sredstev skupne porabe	
Sredstva skupne porabe	—	Sklad skupne porabe	68
Denarna sredstva skupne porabe	68	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva		C. Viri obratnih sredstev	
Skupna obratna sredstva	22,484	Sklad obratnih sredstev	6,206
D. Izločena sredstva		Drugi viri obratnih sredstev	3,408
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1,365	D. Rez. sklad in drugi skladi	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	Rezervni sklad in drugi skladi	1,242
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva		Viri nerazporejenih sredstev	799
Kupci in druge terjatve	16,809	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
Druga aktiva	1,333	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj	65,956	Dobavitelji in druge obveznosti	29,497
		Druga pasiva	696
		Skupaj	65,956

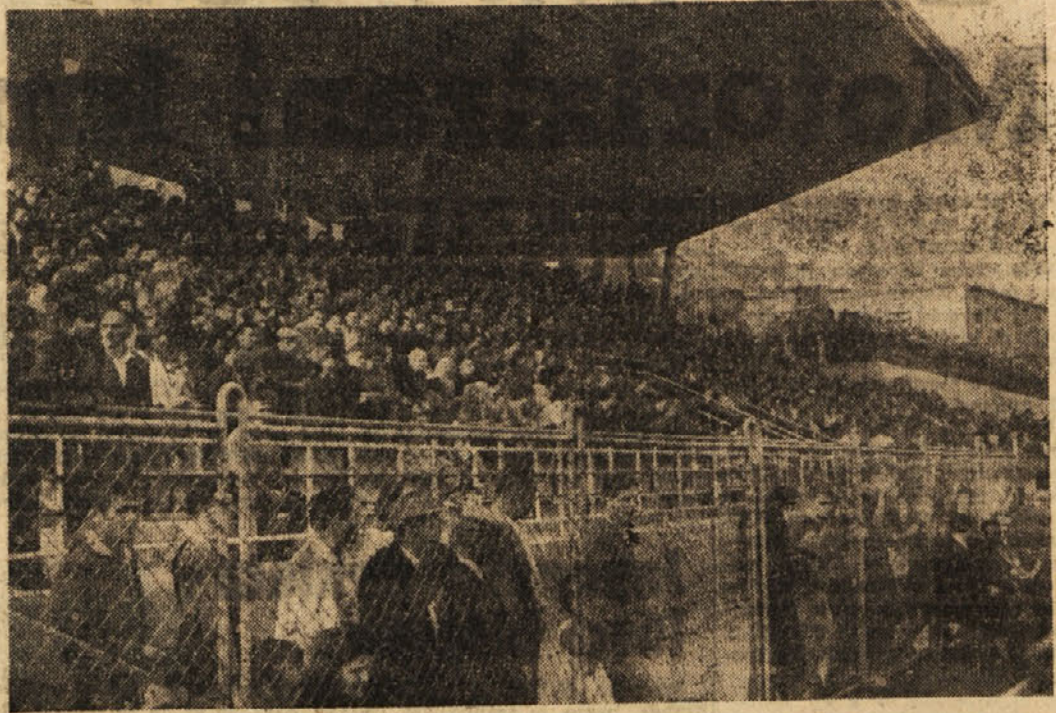
Podjetje je ustvarilo 207,469,234 din realizacije pri povprečno 72 zaposlenih delavcev in uslužbencev

Vodja računovodstva: Angela Logar l. r. Predsednik UO: Ciril Stancar l. r. Direktor: Milan Gorjup l. r.

Postavka	Znesek (v 000 din)	Postavka	Znesek (v 000 din)
A. Osnovna sredstva		A. Viri osnovnih sredstev	
Osnovna sredstva	862	Sklad osnovnih sredstev	1,483
Denarna sredstva osn. sredstev	799	Drugi viri osnovnih sredstev	206
B. Sredstva skupne porabe		B. Viri sredstev skupne porabe	
Sredstva skupne porabe	—	Sklad skupne porabe	200
Denarna sredstva skupne porabe	49	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva		C. Viri obratnih sredstev	
Skupna obratna sredstva	6220	Sklad obratnih sredstev	104
D. Izločena sredstva		Drugi viri obratnih sredstev	280
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	271	D. Rez. sklad in drugi skladi	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	Rezervni sklad in drugi skladi	355
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva		Viri nerazporejenih sredstev	307
Kupci in druge terjatve	3,364	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
Druga aktiva	16	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	4,150
Skupaj	11,581	Dobavitelji in druge obveznosti	3,925
		Druga pasiva	481
		Skupaj	11,581

Vodja računovodstva: Ludvik Golob Predsednik UO: Miloš Škerbič Direktor: Ivan Tansel

TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED

Navijači trboveljskega Rudarja so v nedeljo do kraja napolnili tribuno, da bi videli tekmo dveh starih rivalov, celjskega Kladivarja in domačega Rudarja.

Nesmiselna pritožba

Rudar : Kladivar 4:3 (2:2)

Približno 2000 gledalcev je bilo v nedeljo nezadovoljno s prikazano igro Rudarja. Ležerna in neborbena igra domačinov ter čakanje, da bi se jim žoga sama usedla na noge, bi kmalu privedla do tega, da bi Kladivar odnesel točko.

Kladivar je takoj v začetku igre začel z napadi, tako da je imela obramba Rudarja precej dela. Napadalec Rudarja so prodirali do šestnajstmetrovke, toda odločilnih strelcev ni bilo, ali pa so se končali v avtu oziroma v rokah vratarja Baumana. Lepa akcija napadalec gostov med Vodebom in Lukačem se je končala v rokah Kalška. Sele v 23. minuti je Knaus porinil lep Opretnik predložek v vrata gostov. In le dve minuti zatem je Lukač izkoristil napako Rudarjeve obrambe in izenačil. —

Ljubljanska nogometna podzveza

Kamnik : Proletarec 5:3

V minulem kolu so gostovali nogometaši Proletarca v Kamniku. V precej ostri igri se je Proletarec vdal domačinom.

Kočevje : Rudar (H) 0:0

Nogometaši Hrastniškega Rudarja so v minulem kolu gostovali v Kočevju. Tekma je bila vseskozi prvenstvena. Eno kot drugo moštvo, se je trudilo, da bi si priborilo točko. V 73. minuti je Rudar dosegel regularni gol, toda na vztrajno zahtevo širanskega sodnika je zelo dober sodnik Jakše iz Ljubljane razveljavil ta zadetek.

V predtekmi pa so mladiči Kočevja premagali sovratnike Rudarja z 4:2 (2:2).

Bratstvo : Papirničar (Vevče) 2:4

V minulem kolu se je Bratstvo udalo gostom iz Vevče. Z slabo in nepozitvno igro domačinov je bilo maloštevilno gledalstvo nezadovoljno.

Svoboda (K) : Litija 3:3 (2:3)

Tekma je bila ves čas ostira in tipično prvenstvena. Kljub terenški premoči domačinov so gostje po krivdi domačega vratarja dosegli v prvem delu igre kar tri gole. Domačini so uspeli šele v drugem delu igre doseči tretji gol in tako zadržati vsaj točko. Igra je pred koncem tekme prešla v grobot. Sodnik Cučnik je sodil slabo.

Pionirji:
Litija : Rudar II (H) 2:1 (1:1)
Proletarec : Rudar (H) 1:5 (1:2)

Gostje so po tem голу silovito napadli. V tej premoči je imel Pajer stoozdostno priložnost, ko je preigrano obrambo gostov, ter s kakih petnajst metrov streljal visoko čez gol. V 35. minuti je Lukač povedel Kladivarja. Za ta gol je bila kriva obramba Rudarja. Le minuto zatem je Opretnik postavil končni rezultat prvega dela igre 2:2.

Drugi del igre je na trenutke pripadlil enim ali drugim. V 48. minuti je Halilagić napravil prekršek nad Opretnikom, do žoge se je dokopal Knaus, ki je s kakih desetih metrov poslal pravo bombo mimo vratarja. In le nekaj minut zatem je Lukač, ki je ušel obrambi Rudarja, snel žogo z noge odličnega vratarja Kalška. V prina-padu je Knaus podal žogo Opretniku, ki je v polnem teku poslal pravo bombo — točno v roke Baumana. V 69. minuti pa je izredno slab sodnik Jakše iz Ljubljane razveljavil Knausov gol, češ da je bil v ofsajdu poziciji branilca Rudarja Kastelic. Nekaj minut prej pa je Pajer preigrano obrambo Kladivarja in mimo vratarja, ki je zapustil vrata, poslal žogo v gol. Pri igralcih Kladivarja je bilo opaziti nervozno in pa utrujenost. Toda v očitni premoči Rudarja je Vesič v 78. minuti izkoristil napako Rudarjeve obrambe ter iz gneče dosegel tretji gol za Kladivarja.

Streli za Rudarja: v 23. in 48. minuti Knaus, v 36. Opretnik ter v 61. Pajer, za Kladivarja pa: v 25. in 35. Lukač ter v 78. minuti Vesič.

Sodnik Jakše iz Ljubljane je delal začetniške napake in ni bil kos svoji nalogi.

Republiška košarkarska liga

Proletarec : Škofja Loka 49:39 (23:17)

V minulem kolu republiške košarkarske lige so gostovali v Zagorju košarkarji iz Škofje Loke. V precej nervozni, raztrgani in delno grobi igri zaradi neopornega vedenja je moral igrati zvezni pustiti igralca Proletarca Juvan, je uspelo Proletarcu obdržati obse točki doma. Medtem ko so bili gostje v prvem delu igre enakovredni nasprotnik domačinom, so v drugem delu imeli domačini več od igre.

Proletarec: Herman 2, Anžur 9, Kranjc 16, Stvarnik 17, Baloh 2, Regencin 2, Berk 1;
Škofja Loka: Kafol 2, Oman 15, Kalenda in Cajčič po 1, Vencelj 3, Hafner 17.
Tekmo sta vodila Varoga in Bukovec.

Po končani tekmi je Kladivar vložil protest, češ da napadalec Rudarja Pajer nima pravice nastopa v prvem moštvo, ker še ni dopolnil sedemnajstega leta. Omejenemu igralcu je zdravniška komisija dovolila nastopati za prvo moštvo, ker je telesno zadovoljivo razvit, prav tako tudi Nogometna zveza Slovenije.

Mladinsko republiško prvenstvo

Rudar : Kladivar 3:1 (0:1)

Kljub zmagi so mladiči Rudarja prikazali v nedeljskem srečanju eno izmed svojih zelo slabih iger. Prvi del igre je pripadal mladincem Kladivarja, toda priložnosti napadalec Rudarja so ostale neizkoriščene.

V. prvenstvo Zasavja v atletiki

V nedeljo, 24. septembra, je bilo na športnem igrišču Rudarja peto atletsko zasavsko prvenstvo, katerega se je udeležilo približno 150 atletov in atletinj iz vseh zasavskih atletskih klubov.

Nekateri boljši rezultati:

člani: 100 m:

1. Vajdič (R) 11,6
2. Pečnik (R) 12,5
3. Spolešnik (Z) 12,8

mladinci: 100 m:

1. Kajtna (R) 11,7 (pionirski rekord LRS)
2. Plajhnar (R) 12,1

člani: 3000 m:

1. Bravar (R) 9:58,2
2. Dimic (L) 10:22,6

5000 m:

1. Bravar (R) 15:12,0
2. Laznik (R) 16:27,0

skok v višino, mladinci:

1. Rupnik (L) 170
2. Godec (R) 160

mladinci: 1000 m:

1. Guček (Gim) 2:49,4
2. Pujelj (R) 2:51,0

pionirji: 100 m:

1. Tomšič (R) 13,1

600 m:

1. Tomšič (R) 13,1

300 m:

1. Kajtna (R) 40,4

člani: met kopja:

1. Vajdič (R) 59,23
2. Simončič (Pap. Rad.) 46,85

mladinke: met kroglice:

1. Prijatelj (R) 10,35
2. Turk (Gim.) 9,50

met diska:

1. Prijatelj (R) 28,33
2. Sotenšek (R) 22,60

60 m:

1. Teršek (R) 8,5
2. Sotenšek (R) 8,6

100 m:

1. Teršek (R) 13,5
2. Sotenšek (R) 14,4

ZAKLJUČNI RAČUNI GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

na dan 31. decembra 1960

Postavka	Znesek (v 000 din)	Postavka	Znesek (v 000 din)
A. Osnovna sredstva		A. Viri osnovnih sredstev	
Osnovna sredstva	17,074	Sklad osnovnih sredstev	19,771
Denarna sredstva osn. sredstev	665	Drugi viri osnovnih sredstev	4,255
B. Sredstva skupne porabe		B. Viri sredstev skupne porabe	
Sredstva skupne porabe	—	Sklad skupne porabe	—
Denarna sredstva skupne porabe	—	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
C. Obratna sredstva		C. Viri obratnih sredstev	
Skupna obratna sredstva	13,510	Sklad obratnih sredstev	5,344
D. Izločena sredstva		Drugi viri obratnih sredstev	3,561
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	834	D. Rez. sklad in drugi skladi	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	Rezervni sklad in drugi skladi	968
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva		Viri nerazporejenih sredstev	2,249
Kupci in druge terjatve	15,647	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
Druga aktiva	551	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
Skupaj	48,281	Dobavitelji in druge obveznosti	11,787
		Druga pasiva	346
		Skupaj	48,281

Vodja računovodstva: Angela Logar l. r. Predsednik UO: Pavel Razboršek l. r. Direktor: Milan Gorjup l. r.

= ZANIMIVOSTI - FILM - ROMAN =

Motorizirani kmetje

Ker ne smejo z vprego v Beograd, so si kmetje iz okoliških vasi kupili avtomobile.

Vasi okrog Beograda je zajela nova moda. Začela se je takrat, ko je LO Beograd prepovedal, da bi vozili po mestu z vprežnimi vozili. Kmetje so morali pustiti vozove in konje v hlevu, zato pa so si kupili avtomobile.

Pravijo, da je to treba videti; kmet Zika iz Ripoteka ima n. pr. neobrit obraz, klobuk z veliko luknjo in zakrpane hlače, toda na dvorišču stoji Opel-karavan. V Ripoteku ima 23 kmetov 23 "Opelov" ali "Mercedesov", v Malem mokrskem logu 10, v Višnjicah štiri in tako tudi v ostalih vaseh. Motorizacija, za katero so se odločili iz nuje, se vedno bolj širi. Za mo-

dero limuzino pripnejo prikolico starega vojaškega džipa pa odpelejo sadje in zelenjavo na beograjsko tržnico. In tako nekajkrat na dan.

AVTO CENEJSI KOT KONJ

Kmetje so zavedo dobro preračunali. Konj ali par konj poje vso letino. Bencin pa je cenejši kot oves ali seno, liter bencina je cenejši kot liter dobrega smederevskega vina, kot kilogram suhe koruze.

Japonska dekleta - lovci biserov

Japonska dekleta so običajno drobna, nežna in sramečljiva bitja. Vendar niso vsa taka. Dekleta "Ama", kar japonsko pomeni "žena na morju", so pravo nasprotje onih tihih deklet. Same služijo za vso družino, imajo glavno besedo, medtem ko možje posedajo pred hišo, kadijo, pijejo in čakajo svoje žene, da se vrnejo z dela.

Dekleta Ama po ves dan iščejo po morskem dnu biserne školjke. Njihov zaslužek je veliko večji od zaslužka delavca. Tako je Ama povsem neodvisna. V kolikor ima ljubimca, ki si ga je sama izbrala, ostane z njim tako dolgo, dokler se ga ne naveliča.

Ama in druge žene - potapljači živijo v izoliranem naselju in imajo malo zveze z drugimi ljudmi ali zunanjim svetom. Redko odhajajo od doma, razen na plažo, kjer je njihovo delovišče. Dekle prične z delom že v 12. letu starosti. V začetku pod nadzorom starejših žena, od 50 do 60 let, ki so se že prenehale spuščati v globine oceana. Ko je dekle staro 20 let, je že toliko izvežbano, da se lahko spušča v globine. S tovrstnim delom se žene ukvarjajo do 50. in do 60. leta starosti.

To, kar je sedaj moč videti v vaseh okrog Beograda, je samo po sebi dovolj za dokumentarni film. Konji stojijo v hlevih, vprežejo jih le, kadar je treba orati. Prašiči in kokoši še vedno tekajo po dvorišču, na katerem stoji sedaj limuzina.

Kmetje, ki prej skoraj niso poznali drugega kot svojo vas, se vozijo sedaj v letovišča, na sejme, po mestu. Zika n. pr. še nikoli ni bil na novosadskem sejmu. Sedaj pa je vstal zgodaj zjutraj, name-

sto da bi nahranil konje, je očitil svečice, naložil v avto ženo in otroke in se odpeljal na sejem.

NEZAUPLJIVI MILIONIKI

Ko so milijniki videli nov avto, v njem pa kmeta s klobukom in njegovo običajno obleko, so ga nezaupljivo ustavili. Kar verjeti niso mogli, da je res iz Ripoteka ali kakšne vasi okrog Beograda.

Soferski izpiti so bil za kmete trda šola. Teoretični del so polagali nekajkrat, Ker, kot pravijo sami, "motor ni isto kot konjski komat".

In še ob robu vaške motorizacije: V Ripoteku, Višnjicah in drugih vaseh ne mine dan, da ne bi Zika, Djordje ali Voja povozil kakšno kokoš, prašiča ali purana. Vendar nihče nikogar ne toži. Povrnejo "materjalno škodo", pa je zadeva urejena. V enem mesecu so v teh vaseh povozili 28 prašičev, 16 piščancev in dve kobilji.

Film

Miha Baloh v filmu »Vojna se nadaljuje«

V Kopru in Piranu se te dni pripravljajo na snemanje novega filma, ki ima začasen naslov »Vojna se nadaljuje« in ga bo režiral italijanski režiser Leopoldo Savona po scenariju, ki ga je napisal Ugo Pirro. Tehniške usluge nudi ljubljansko podjetje Film servis. Film bodo snemali v črno-belem za široko platno.

V glavnih vlogah bodo nastopali Giovanna Ralli, Jack Palance, Folco Lulli, Serge Reggiani, Miha Baloh in Venantino Venantini. Režiser in vsi glavni igralci so že prispele v Koper in so se naselili v hotelu Triglav. Snemati so začeli v železniškem predoru med Piško in Divaču. Nekaj notranjih prizorov so že posneli v Italiji, zunanje prizore bodo snemali v Podgorju, blizu Pirana in pri Rižani, nato pa v okolici Rovinja. Notranje prizore bodo posneli v ateljejih Film servisa v Piranu.

Predvidevajo, da bodo film dokončali v dveh mesecih in upajo, da bo vreme še tako lepo, ker bodo v filmu večinoma zunanji prizori.

V Trstu snemajo film »Senilnost«

Te dni je začel Mauro Bolognini snemati film »Senilnost« po istoimenskem romanu Itala Sveve. Scenarij so napisali Tullio Pinelli, Goffredo Parise in Mauro Bolognini. Glavne vloge imajo Claudia Cardinale, Antony Franciosa, Betsy Blair in Philippe Le Roy. Skupina bo snemala najprej kaka dva tedna znotraj, potem pa se bo preselila za zunanje posnetke v Trst, kjer bo Claudia Cardinale šele začela svojo vlogo.

Bradate može iščejo za film o Freudu

Kar 125 bradatih možkih iščejo na Dunaju, in to s pravimi bradami, ne pa umetnimi. Potrebne jih ameriški režiser Von Huston za film o Siegmundu Freudu (ustanovitelju psihoanalize), ki ga bodo snemali približno mesec na Dunaju. Bradati bodo deloma zdravniki, deloma študentje medicine iz časov Freuda. Protagonist Montgomery Clift si je že pustil rasti brado.

Od kod izvirajo in kaj pomenijo imena ameriških držav

Pri dopisovanju s sorodniki in znanci, ki živijo v Združenih državah Amerike, se stalno srečujemo s kraticami in oznakami ene od ameriških držav, ki sestavljajo ZDA. Zato je vsakakor zanimivo vedeti, od kod izvirajo in kaj pomenijo imena, ki jih imajo te države. V naslednjem seznamu so imena držav razporejena po obrednem vrstnem redu, v oklepajih pa so uradne kratice za posamezna imena.

ALABAMA (Ala.) - ime je indijanskega izvora in pomeni »Tukaj počivamo«.

ARIZONA (Ariz.) - indijanska beseda, ki pomeni »peščene hribe«.

ARKANSAS (Ark.) - francosko popačena indijanska beseda, ki pomeni »lok zakajenega vodovja«; imenuje se tudi »država medvedov«, ker je bilo tam nekdanj mnogo teh zveri.

CALIFORNIA (Cal.) - španski izraz za »vročo peč«, ker je tam precej vroče.

COLORADO (Colo.) - španska beseda, ki pomeni »v barvah«.

CONNECTICUT (Conn.) - indijansko ime, ki pomeni »dolgo reko«.

DAKOTA (Dak.) - iz indijanskega »zavezan«, zaveza.

DELAWARE (Del.) - država se imenuje po angleškem lordu De La Waru.

FLORIDA (Fla.) - iz španščine »rožnat«; Florida je bogata na cvetlicah in odkrita je bila, ko je bilo vse v bujnem cvetju.

GEORGIA (Ga.) - imenovana na čast angleškega kralja Georga II.

ILLINOIS (Ill.) - indijanska beseda, ki pomeni »pleme ljudi«.

INDIANA (Ind.) - po Indijancih, ki so jih Španci krstili pomotoma po Indiji, misleč sprva, da so prišli tja, ko so odkrili Ameriko. Ime Indija pomeni dejansko »deželo rek«.

IOWA (Ia.) - indijanski izraz, ki pomeni »zaspanec«.

KANSAS (Kans.) - indijansko »zakajena voda«.

KENTUCKY (Ky.) - indijansko »temna in krvava tla«.

LOUISIANA (La.) - imenovana na čast francoskega kralja Louisa XV.

MAINE (Me.) - francosko ime.

MARYLAND (Md.) - imenovana po angleški kraljici Henrietti Mariji.

MASSACHUSETTS (Mass.) - indijanska beseda, ki pomeni »višnjeve hribe«.

MICHIGAN (Mich.) - indijansko »dežela ob jezeru«.

MINNESOTA (Minn.) - indijansko »oblačna voda«.

MISSISSIPPI (Miss.) - indijansko »oče vseh voda«.

MISSOURI (Mo.) - indijansko »blatna voda«.

MONTANA (Mont.) - španska beseda za »gorsko (gorato) deželo«.

NEBRASKA (Neb.) - »Plitve vode« v indijansčini.

NEVADA (Nev.) - špansko »snežen«.

NEW HAMPSHIRE (N. H.) - po kraju Hampshire v Angliji kot »novi Hampshire«.

NEW JERSEY (N. J.) - po otoku Jersey v Angliji kot »novi Jersey«.

NEW MEXICO (N. M.) - od imena Mejica (izg. Mehiko) po španskem; ime je izvorno v jeziku mehiških Indijancev in pomeni »kraj Azteka, boga vojne«.

NEW YORK (N. Y.) - mesto New York se je prvotno imenovalo Nuove Amsterdam ali Novi Amsterdam, ker so bili prvi naseljenci kraja Holandi; ko pa so kraj zasedli Angličani, so ga prekrstili na čast vojvodi Yorku v New York; to ima je potem prešlo tudi na državo.

NORTH CAROLINA (N. C.) - imenovana obenem s South Carolina na čast angleškemu kralju Charlesu II.

OHIO (O.) - indijansko »krasen«.

OKLAHOMA (Okla.) - iz indijanskega »dom rdečekožca«.

OREGON (Ore.) - indijansko »reka na zahodu«.

PENNSYLVANIA (Pa.) - pomeni izvorno »Penn's Woodland« po Williamu Pennu, odkritelju te pokrajine.

RHODE ISLAND (R. I.) - po otoku Rade (Rodos) v Egejskem morju.

TENNESSEE (Tenn.) - v indijansčini »reka velikega ovinka«.

TEXAS (Tex.) - v španskem »prijatelj«.

UTAH (Ut.) - po indijanskem rodu Ute.

VERMONT (Vt.) - iz francoskega »zeleni gora«.

VIRGINIA (Va.) - po angleški kraljici Elizabeti, ki so jo imenovali »deviška kraljica« - »Virgin Queen«; to velja prav tako tudi za West Virginio (W. Va.).

WASHINGTON (Wash.) - ime je po prvem predsedniku Združenih držav Washingtonu.

WISCONSIN (Wis.) - iz francoskega »teči proti zahodu«, kar se nanaša na glavno reko v tej državi.

WYOMING (Wao.) - »velike ravnine« v indijansčini.

Za smeh

Solski primeri

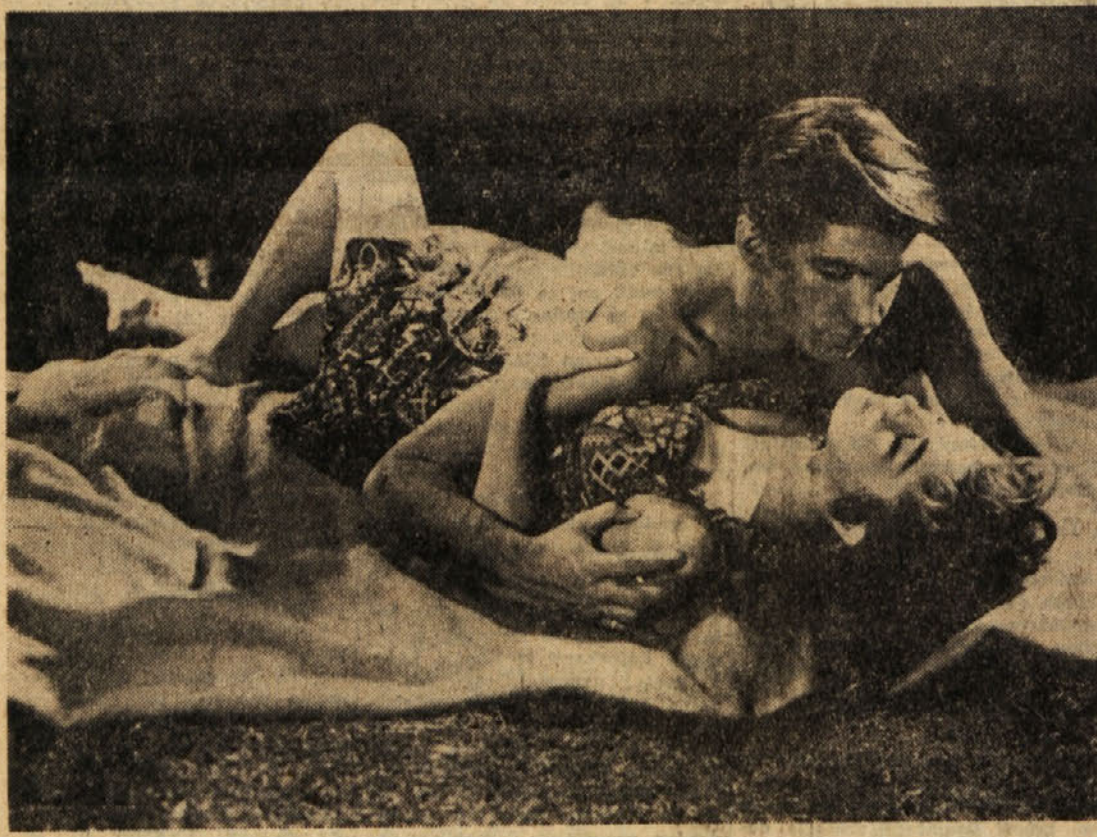
»Mnogo reči se zgodi samo enkrat v življenju,« je rekla učiteljica. »Kdo lahko pove primer?«
»Samo enkrat se rodiš.« - Samo enkrat je človeku 10 let.« Zadnji je bil Pepe: »Samo enkrat v življenju se do sitega najštrupenih gob.«

Ljubezen

»Ali si že ljubila koga pred menoj?« jo je vprašal.
»Ne, dragi, ljubila nisem še nikogar. Moške sicer cenim zaradi petičnosti, inteligence, dobrega značaja, čedne zunanosti... Pri tebi, dragi, pa ni nič drugega kot ljubezen.«

Mladi rod raste

»Zadnjič sem srečal na cesti tvojega sina. Kako je zrasel!«
»Da, da, pred dvema letoma je še nosil moje stare obleke, zdaj pa nosim jaz njegove.«

Iz nemškega filma »Dom na griču«

Ina Ritter:

NJENA USODA

»Tamele je!« Silka je Danijela videla prav ob oknu. Imel je ves rdeč obraz in ožgane lase, na rokah je držal otroka, ki je bil videti brez življenja. Vaški kovač je stal zraven Rüdigerja in ujel otroka.

»Skoči, Danijel!« je zaklical kovač. Ljudje so se bali za Danijela, ki je takrat stopil na okno. Videli so, da hlapčeva obleka gori. »Skoči!« je zavpil Rüdiger.

Veljkan pa ni skočil. Prevrnil se je preko okna in padel na dvorišče hiše. Zamolkel glas se je slišal, ko je njegovo telo zgrmelo na tla. Danijel je imel roke razprostrate, glava pa je ležala v pesku...

Nekaj mož je hlapca previdno dvignilo in odneslo. Silka pa je šla za njimi z opotekajočimi koraki.

»Mož se živi,« je ugotovil vaški zdravnik, ni pa mogel dognati, če nima notranjih poškodb.

»Odnosite ga v mojo hišo,« je dejal neki kmet, ki je stanoval v bližini. Tudi ta mož je prejšnji mesec priseljenec in bil želel k vragu, v tem sodovnem trenutku je pa občudoval pogumnega tuja.

Otroku Steffena, Dieterju, se ni zgodilo nič hudega. Le špikal je in klical mater.

Požar je trajal do zore in ugasil, ko je hiša pogorela do tal. Glavno je, da se otroku ni nič hudega zgodilo. Je dejal Steffen, ki je z berglami prispejal na pogorišče.

Rüdiger mu je priklimal. »Vsi ti bomo pomagali, da boš hišo čimprej pozidal. Ne jemlji hude nesreče pretežno - hišo je mogoče nadmeseliti.«
Svojo ženo je Rüdiger objel okoli vratu. »Pojdiva

domov,« ji je rekel. Bil je utrujen od napornega dela.

»Ne, Rüdiger,« mu je odgovorila Silka. »Pomagati morava Danijelu.«

»Prav imaš,« ji je odgovoril. Ko sta oba vstopila v bližnjo kmečko hišo, kamor so odnesli Danijela, so vsi navzoči ljudje molčali in z resnimi obrazi gledali mlado grajsko gospo.

Danijelu ni bila več potrebna človeška pomoč. Z nasmeškom na obrazu se je poslovil od sveta...

26.
Tiba, vsa odrevenela, je Silka bdela ob dragem ji mrliču. Z Danijelom se je poslovil od nje zadnji človek, ki ji je bil vdan z vso dušo in zvesti. Bil ji je zadnji spomin na njeno domovino. Sedaj ga ni bilo več...

»Umi je za enega izmed naših,« je dejal resno Maks Steffen, ko je videl Silko v solzah. »Žrtvoval se je: ljudje ga niso marali, ni jih pa nikoli vprašali za to. Kadar je pa bil potreben, je bil vedno mož na svojem mestu. Pozlejite samo njegov nasmešek! Danijel je bil zadovoljen s svojim trdim življenjem. Pokopališče je bilo do sedaj samo naše - sedaj ni več; tudi on bo ostal v naši sredi za vedno.«

Steffen je dobro mislil. Silka je vedela, da ima prav, vendar se ni mogla potolažiti. Stari Danijel je vsa leta stal vedno zvest in vdan ob strani. Ko je izgubila staršev, jim je v mrzli zemlji izkopal grob, njegove roke so jo objele in ji vlijte poguma, ko je zapuščala domovino in odšla v tuji svet.

Cigave roke jo bodo sedaj ščitile? Rüdiger je stal na pragu vrat in jo gledal. Zalost, ki jo je videl na njenem obrazu, ga je presunil: pričelo se mu je svitliti, kaj ji je bil ta zvesti mož.

S pogledom očij je prošil Steffena, naj ji pusti same. Sedel je k SILKI. Molče je gledal na tih, srame, obraz starega moža, potem pa na svojo mlado, obupano ženo.

»Ali ti je res toliko pomenil?« jo je tiho vprašal. »Bil je poslednji človek,« je rekla. »Razumeš,

Rüdiger, bil mi je zadnji spomin na domovino. Sedaj... sedaj je vse mrtvo...«

»Da, spomin na preteklost,« ji je pritrdil mož. »Toda ne na sedanost, Silka. Ali si res pozabila, da sedaj nisi več sama?«

»Ti?« ga je z dvomom v sreju pogledala.

On ji je priklimal: »Da, jaz, Silka! Pri meni je tvoja domovina - če boš hotela... Vem, da ti je težko, da bi me ljubila, toda za to sem pripravljen potrpežljivo čakati... ker te ljubim.«

Na ves glas je zahtela. Hudo ji je bilo in vendar ji je odleglo. Silka je tokrat jokala kot že ne dolgo vrsto let. Glavo je imela sklonjeno.

»Ali ti je res tako malo zame, da... tako jokaš?« jo je poir vprašal.

»Ona je odkimala. »Jaz... jaz tega vendar nisem vedela, Rüdiger! Zakaj mi nisi tega prej povedal? Kako sem si to želela, nisem ti pa smela pokazati, kaj čutim zate. Ti... ti si mi vendar rekel, da me vzameš samo zato, ker...«

»Ti miška, ti moja mala miška!« ji je dejal in jo stisnil k sebi. Njena glava je slonela na njegovih prsih. Z roko ji je božal po laseh, kar si je tolikokrat želel. Rekel ji je »miška«, kakor nekoč njen oče.

Silkina roka je tipala in iskala, dokler ni našla njegove. Njeno dihanje je bilo spet mirno in priročno ji je bilo lahko. Zalovanje za Danijelom ni bilo več tako neznesno.

Na zvestega Danijela ne bo nikoli pozabila. Svoje življenje je daroval za svoje ljudi. Bilo je teko življenje, ki ga je izpolnil do kraja. Zato je njegov obraz sedaj tako lep in spokojen.

Celo noč sta Silka in Rüdiger sedela ob njegovem mrtvaškem odru. Celudni sta malo govorila, sta oba čutila, da sta se to noč zblížala.

Njena glava je slonela na njegovih prsih, njene roke so čutile njegove. Vedela je, da ji odslej ne bo treba več tako trdo delati, vedela je, da jo bodo njegove krepke roke varovale in skrbele zanjo.

Končno je Silka našla mir, ki si ga je tako želela. Njeno srce bo v teh krajih pogrnalo nove kore-

nine. In vendar je res, da ni zemlja tista, ki naj človeku vse pomeni - ne, ljubezen je tisto. Vdano ljubiti in biti prav tako vdano ljubljen - to je najvišje in najlepše, kar človek lahko doseže v življenju.

27.
Stari baron Hülsen se je vzravnal na sedlu svojega konja in gledal po poljih, na desni in levi strani poti. Vse njive grajskega posestva so bile skrbno obdelane in kazale dobro. Cez teden dni bodo pričeli z žetvijo.

»Hm,« je zagodel in pokimal nekemu hlapcu, ki ga je veselo pozdravil. Se danes ni stari polkovnik zmogel, da bi na prijazen pozdrav prav tako dobro volje odzdravil. Šele na prošnjo svoje snah je z roka nemašal hlapcu na njegov pozdrav.

»Ljudje morajo vedeti, kdo je gospodar,« je vedno trdil.

Silka je stala ob oknu, ko je stari baron prišel na grajsko dvorišče in okorelo splezal s konja. Se vedno je stal mož sedel na konju ravno kot sveča, a huda revnja ga je zelo ovirala v tej drž. Sepal se po dvorišču, toda samo tako dolgo, dokler ni zagledal ob zastoru okna v prvem nadstropju mlade gospe.

Prizanesljivo in z nasmeškom je Silka gledala, kako se njen tati trudil, da bi bil v njenih očeh še vedno čvrst in neupogljiv mož.

Pa ga je bilo vendar kaj lahko spregledati. Tudi njegovo osrčnost, dasi se je ni mogel znebiti. Bil je na zunan robat, v sreju pa mehak. Le njegovo murganje se ni nikdar skladalo z njegovo medvedjo naravo.

»Kaj nimaš nobenega dela?« je vprašal Silko, ko je vstopil v salona in se zadovoljno usedel v svoj naslanjač pred kaminom.

»Adrian spi,« mu je rekla srečna mlada mati.

»Hm,« je zagodel stari.

»Ali naj ti prinesem odelo za tvoja kolena?« ga je usrečljivo vprašala Silka.

(Konec prihodnjic)